

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	
celo leto naprej	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5-50	1-90	

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vank dan svojo izjavo medenja in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravništvo naj se pošilja naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pisma naročila brez istodobne vpsolave naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6-50	2-30	
za Nemčijo:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7-50	3-00	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Češko-nemška sprava in Jugoslavlani.

Dunaj, 3. februarja.

Češki cesarski namestnik knez Thun je prisel danes na Dunaj ter konferiral z min. predsednikom o nadaljnjih korakih, ki jih namerava vlada v zadevi češko-nemške pravne akcije storiti.

V vladnih krogih ne manjka glasov, ki se izražajo o poteku novih pravnih pogajanj prav optimistično ter zatrjujejo, da je upati na uspeh — »tako ali tako«. Drugi »tako« je pač formula za eventualni oktroi.

Vsekakor stoji vprašanje češko-nemške sprave zopet enkrat v ospredju političnega interesa vse avstrijske javnosti. Zanimati mora pa predvsem tudi nas Jugoslovane, ki še nismo tako daleč, da bi nas smatrali merodajni činitelji države (torej vlada in pa Nemci) za vredne, da postanemo kompaciscenti pogodb, ki bi naj uredila sožitje slovenskega plemena na avstrijskem jugu s privilegiranimi državnimi narodi v smislu enakopravnosti. Za enkrat smo le »predmet« in ne subjekt avstrijske narodnostne politike.

Koliko bo vplivala v tem oziru češko-nemška sprava na nas?

O tem vprašanju sem govoril danes z odličnim, slučajno se na Dunaju mudečim starejšim jugoslovanskim politikom, katerega nazori zaslužujejo splošno pozornost in uvaževanje, zato jih v naslednjem v glavnih obrisih navajam.

Stališče, s katerega gledajo avstrijski politiki češko-nemško vprašanje, ni več popolnoma utemeljeno.

Češko-nemška sprava tvori sicer eno najbolj važnih nalog avstrijske narodnostne politike, toda ne edino in tudi ne več najvažnejšo. Za državo je postalo jugoslovansko vprašanje resnejše in nujnejše kakor češko. Iz celega kompleksa narodnostnih vprašanj se danes eno samo — namreč češko-nemško — povrh ne da izločiti in za sebe rešiti, ker bi bilo na ta način ostala vprašanja znatno oškodovana. Zlasti Jugoslavlani moramo oponirati posebni rešitvi češko-nemškega spora, dokler se ta ne izvrši na podlagi in v okvi-

ru splošno veljavnih principov o narodnostnem, oziroma jezikovnem pravu, sicer nastane med branečim se avstrijskim Slovanstvom in napadajočim Nemštvom posebno za nas nevarna sprememba v močeh, opasno motenje »bojnega ravnotežja«. V trenutku, ko se sporazumejo na Češkem Nemci in Čehi se zgodi dvoje: Čehi odnehajo v svoji odporni sili, Nemci pa presunejo velik del svoje moči, ki je dosedaj vezana na Češkem v drugo smer — germanski pritisk proti jugu, torej na nas Jugoslovane, se podvoji in potroji...

Mi Jugoslavlani bi morali torej plačati znaten del vojnih stroškov za mir med Čehi in Nemci. To nam je nemogoče, saj smo vsled svojega obupnega boja proti nemškemu »Drangu« itak že do skrajnosti izčrpani. Nobeden Slovan pa tega tudi od nas zahtevati ne more, saj ne gre le za jugoslovanske interese, temveč za splošno slovansko stvar, katere branitelji in bojovníki ob Adriji smo baš mi.

Jugoslavlani bi morali torej zahtevati, da se pred češko-nemško spravo postavi splošno narodnostno vprašanje na dnevni red.

Rešitev tega vprašanja ne more biti težavnejša, kakor ona češko-nemška, ako postane slovanska politika v državi nekoliko enotnejša in odločnejša, kakor je bila dosedaj.

Vsekakor pa bi moralo biti izključeno, da pristupijo jugoslovanski poslanci v parlamentu oni specialni poslovnik, ki si ga je izmislila vlada za parlamentarno perfektuiranje češko-nemške sprave, zahtevajoč od zastopnikov vseh ostalih narodov, da se zadovoljijo z vlogo mutastih prič.

Treba bi bilo one kroge, ki danes priznavajo le »češko« vprašanje in poleg njega morda še »gališko«, podučiti, da se jugoslovansko z molkom in preziranjem ne da več spraviti s sveta.

Sicer pa je nedavni govor češkega poslanca Udržala v parlamentu razveselil pojav, da postaja spoznanje pravega položaja tudi na češki strani vedno splošnejše in jasnejše.

Slovanske stranke bi se morale združiti na boj za splošni avstrijski narodnostni zakon. Za tak program bi bilo vredno obnoviti nekdanjo Slovansko Jednoto.

Albanske homatije.

Zdi se, da je Esad paša, ki je delal velesilam toliko skrbil, res odstopil. O njegovem odstopu poročajo iz Valone sledeče podrobnosti: Avstrijska križarka »Panther« je bila dospela v noči na 30. januarja v Drač. Esad paša je stal že zgodaj jutraj pri oknu in si ogledoval dekret, ki je napravil konec njegovemu delovanju. Bil je zelo nervozen in napram nekaterim časnikarjem, ki so ga obiskali, je izjavil: »Ne bom se vdal; ne smem se vdati, tega mi moja čast ne dovoli. Nočem, da bi me primerjali z Izmail Kemalom. Vsi so me izdali, tudi Italija«. Opozorili so ga, da je obljubil kontrolni komisiji, da bo demisioniral in da Italija nikakor ni delovala na to, da bi moral ob enem z Izmail Kemalom odstopiti. Končno je Esad paša izrazil svoje veselje, da je bila vojna ladja, ki je stori la konec njegovemu gospodstvu, avstrijska in ne italijanska. Okrog 9. dopoldne sta prispela z vojne ladje angleški in nemški komisar ter sta takoj obiskala Esad pašo, s katerim sta konferirala dve uri. Esad paša se ni hotel vdati, toda tudi člana komisije sta bila neupogljiva. Izročila sta mu ultimatum, v katerem sta ga pozvala, da naj tekem 5 ur demisionira, sicer bi prispela pred Drač vojne ladje velesil. Po 12. opoldne so obiskali Esad pašo častniki križarke. Tekom popoldneva je poslal Esad paša članom mednarodne komisije, ki so se bili zbrali v avstrijskem konzulatu, svojega prijatelja s sledečim posredovalnim predlogom: Uklonil se bo volji velesil in demisioniral, da pa ne trpi njegov ugled in njegova čast, naj ga postavi komisija na čelo deputacije, ki naj ponudi princu Wiedu albansko kruno. Člani komisije so ta predlog sprejeli in ob 5. popoldne sta prišla zopet angleški in nemški član komisije k Esad paši. Tudi ostali člani mednarodne komisije so dospeli v Drač, nakar je Esad paša podpisal svojo demisijo. Če bo vsa ta komedija olajšala princu Wiedu stališče, brzojavka iz Valone žal ne pove.

Še enkrat zavlačevanje.

Kakor pravi »Wiener Allgemeine Zeitung«, vest o skorajšnji razgla-

sitvi stališča velesil v južno-albanskem vprašanju in v vprašanju otkov ni resnična. Najprej mora trozveza šele odgovoriti na zadnjo noto angleške vlade. Tozadevno se je sicer že dosegel sporazum med državami trozveze, vendar pa je treba odgovor šele natančno proučiti. Pač pa bo trozveza že v najkrajšem času izročila v Londonu svoj odgovor. Potem šele mora odgovoriti tripelententa in šele kadar bo dosežen med obema skupinama sporazum, je mogoče misliti na to, da se izroče v Atenah in v Carigradu tozadevne note. Zatrjuje se, da hočejo velesile zelo liberalno postopati glede časa, do katerega mora Grška zapustiti Epir tako, da se rok za izpraznjenje teh pokrajin podaljša za 15 dni. Po drugih virih naj bi začela Grška izpraznjevati Epir 1. marca in naj do 31. marca odpokliče vse svoje vojske. Nota velesil pa bo obsegala tudi vprašanja, ki se tičejo Albanije same, zlasti pa vprašanje albanske banke in posojila za Albanijo. Kakor pravi dosedaj še nepotrjena vest iz Bukarešte, se je baje izrazil romunski kralj Karol glede vprašanja otkov napram nekemu poročevalcu sledeče: **Mislím, da se ne približujemo vojnim dogodkom. Poglavitno zaradi občutnega pomanjkanja denarnja na Balkanu ni misliti, da bi prišlo spomladi do novih zapletiljev. Grško-turške difference v vprašanju otkov bodo izravnale velesile. Po mojem mnenju bi bilo najumestnejše, če bi se ustvarila avtonomija otkov pod protektoratom Evrone. Če pa pride do vojne, bo stališče Srbije in Grške odločilno za vlogo Romunske.**

Staljško.

Iz Celja. Slovensko gledališče. Govekarjeva ljudska igra s petim »Legionarji«, ki smo jo videli na našem odru na Svečnico, je tudi tokrat pokazala svojo veliko privlačno silo. Dvorana je bila polna do zadnjega kotička. Občinstvo je prišlo že v izvrstnem razpoloženju k predstavi: vsak je veselega obraza pravil, danes je na vrsti domača stvar! Izvrstna vprizoritev je seveda to dobro razpoloženje dvigala od dejanja do dejanja, odobravanja je bilo zlasti pri nastopih Ježa (Raifko Salmič) in legionarjev, ki so res lepo peli, toliko, da se je moralo parkrat preki-

niti z igro, oziroma ponavljati. Na eni strani Jež in Barba (Ela dr. Kallanova), ki sta skrbela za zabavo, na drugi pa Lavra Rakova (Anica dr. Kukulčeva), Nande Basaj (dr. Brunčko), komisar Brnjač (Stan-ko Gradišnik) in mestni pisar Rak (Miloš Stibler), boljše se teh vlog ni moglo zasesti. Kakor Jež tako je Lavra s svojo prekrasno in tako naravno, pretresljivo igro očarala občinstvo. Skoda, škoda, da oba le-tos prvič vidimo na našem odru! So-čutna Lavrina prijateljica Anica (Jožica Gregorinova), Joško Strnad (dr. Milko Hrašovec), krčmar Medved (Fr. Mravljak), ljubka Medvedova Micika (gdčna. Mirnikova), čvrsti legionarji, vsi so nam ugajali. Dasi so na našem tesnem odru nastopi večjih množin ljudi težko izpeljivi, je šlo vendar vse gladko in Raifko Salmič je lahko tudi kot tokratni režiser zadovoljen. Narodna godba je pod vodstvom kapelnika Engererja z dobrim razumevanjem spremljala petje in tudi v pav-zalet izvrstno koncertirala. Žela je ve-liko, skoro demonstrativnega, priznanja — mnogi Celjani namreč niso bili zadovoljni s tem, da se je povabi-loba na enega izmed zadnjih plesov vojaško godbo. V nedeljo dne 8. februarja gostujejo pri nas igralke in igralci mariborskega slovenskega gledališča z veseligr »Ubogi možiček«. Mariborski diletantje so na dobrem glasu — Celjani, takim gostom na čast mora biti polna dvorana.

Iz Celja. (Triglavski ples). V soboto 31. januarja se je vršil v tukajšnjem Narodnem domu velik ples, ki ga je priredilo akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu. V Celju je pripravljalo to lepo predpustno veselico poseben odbor starejših in domačih aktivnih »Triglavov« z gg. dr. S. Hrašovcem in Jurom Deticom ml. na čelu. Ta odbor je zlasti preskrbel okusno dekoracijo stopnic in dvorane ter naprosil dame bivših »Triglavov«, da so prevzele oskrbo bufeta in kavarne. Vsled skrbnih priprav in vseobčega zanimanja občinstva za ta ples je isti tudi končal z najlepšim moralnim in materialnim uspehom. Obisk je bil tako velik, da se je drugače skoro preprostorna velika dvorana Narodnega doma izkazala za mnogo pre-majhno. Prvo kadriljo je moglo ple-

LISTEK.

Ajko.

C. Golar.

(Konec.)

Drugo nedeljo Ajko zopet ni mogel v krčmo. Oče je bil pijan je vse dopoldne in mu je ukazal osorno, naj ostane pri Špelici. Poslušal je čemer-nega obraza, stisnil ustnice tesno skupaj ter se ozrl togotno na sestro. Ti-sti hip ga je spreletela nova misel: Kako bi bilo, da ni Špelice! Bil bi prost, vse lepše bi bilo zanj, delal bi, kar bi hotel, in hodil lahko z očetom k Pavliču. — Ta misel ga je na mam-ljiv način vsega opredla in bilo mu je, kakor da je iz temne sobe pogle-dal na svetli dan.

Nevoščljivost in jeza sta ga griz-la ves teden in pričakoval je netrpno nedelje, v vednem razmišljanju, ali pojde z očetom v krčmo ali ne. Se-daj je vedel, a jeza je samo skrito tlela v njem, kakor žerjavica pod pe-pelom, in bil je napol zadovoljen, da je prišlo tako. Čutil se je užaljenega in bilo mu je lahko in mirno, zakaj imel je pravico, da se maščuje nad Špelico. Navsezadnje se mu je zdelo prav: Z njo bo na samem in pokazal

ji bo lahko, kdo in kaj je on! Vzroka ima dovolj in občutil je veselje pri-misli, da se mu je zgodila krivica in da bo imel priliko znesti se nad njo, ki je vsega kriva.

Prijazno jo je povabil, naj gre z njim.

Solnce se je bilo skrillo za goste, temnosive oblake, za gorami po čr-nem obzorju so švigali bliski, in v presledkih je zategnjeno zagromelo, kakor bi zamrmrala in zarohnela lačna zver, čemernaker se je zbudila iz spanja. Ajko se ni bal in se ni zme-nil za nevihto. Šel je s Špelico na polje.

Prišla sta do leščevja in zavila v grmovje. Gladke in močne leskove palice so rasle kupoma po sedem, osem iz ene korenine, in štrlele na vse strani. Opletalo jih je gosto robid-ovje, vse v trnju in nezrelah, trdih jagodah divji hmelj z belorumenimi, ostro dišečimi koški, srobrot in le-penec. Med leščevjem je poganjalo tudi češminje, posuto z drobnimi, grozdastimi kobulji, poganjalo je kostanjčevje, obloženo z bogatimi šopi svetlo črnih jagod, divja češnja brez sadu in enako grmovje. Mesto-na je bilo tako na gosto prepleteno z ovijačnicami, zadelano z dračjem in korenčevjem in ovito z belim slak-om, ki se je bahato razneslo in raz-šopirilo ter se prerivalo in sililo na-

vzgor in narazen, da se je delala te-ma in se ni videlo skozi.

Ajko se je drenjal skozi najgo-stejšo goščo in klical Špelico za se-boj: lomil je vitke, prožne veje in jih je spuščal v obraz, dokler ni osta-la zadaj. Tam sredi grmovja, kamor še glas ne more, je sklenil, da obra-šna s Špelico. A kako? Za to se Ajko še ni odločil. Najprej je mislil, da bi planil na njo ter jo vgriznil v tilnik, vrgel bi jo v grmovje in zbe-žal, da ne bi znala domov. Ali pa bi jo potolkel. In gledal je ter iskal z očmi ostrega kamna, s katerim bi jo udaril po glavi, da si ne bi upala za njim, kadar pojde v vas.

»Ajko, Ajko,« ga je poklicala Špelica z zaupljivim in veselo str-mičnim glasom. »Pojdi nazaj, uj, kakšne lepe jagode vise tam-le!«

Ajko ni hotel nekaj časa nič slišati, a potem se je le splazil do Špe-lice in videl visoko grmovje, vse pre-pleteno z lepenecem; po srčastih, mesnatih listih so bile nanizane svetlorumene jagode, stisnjene druga k drugi. Špelica jih je držala v roki in jih duhal. Ko je Ajko to videl, se je zdrznil, in oči so se mu zasvetile. Na čelu mu je stal znoj, gledal je temno predse.

»Špelica, jej, to je dobro!«

Ha, beseda je bila zunaj. Spol-ze-la je nedolžno in prijazno, iz nje-govih ust, in zdaj je vedel natanko,

kaj mu je storiti. Niti dotaknil se je ne bo, in čuvstvo, enako usmiljenju, se je tiho oglasilo v njegovem srcu: Kako je majhna in drobna naša Špe-lica, in kaj jo čaka!

Nesla jih je na jezik, in ko jih je zmečkala na nebu in použila, so bile njene oči dvomljivo in vprašujoče vprte v Ajko, ki se je zvito režal.

»A ti, nečeš jesti? Saj so sladke.«

»Poglej, saj jem!« Dal je jagodo v usta, jo hitro skrivoma izbrusil in majal ustnice in cmokal z jezikom, kakor bi zobal.

»Kaj ne, da je dobro?«

»U-g! Dobro je!«

Vedel jo je dalje, iskal jagod in jih je ponujal. Bilo jih je polno, rumen-kastih, žoltordežih in črnkastih, po sluzastem lepenču, po tenkih steblih in po nizkem grmičevju, posutem s temnim, debelim listjem. Nazadnje je opazil nizko pri tleh majhno rastlinico in na njej par debelih, sočnih temno-rdečih jagod. Odtrgal jih je in poduhal. Ko jih je podal Špelici, se mu je roka tresla: »Na češnjice, te so šele dobre! M-m!«

Špelica jih je hlastno vrgla v usta in požrla, a takoj nato je skrem-žila usta in se stresnila: »Nak, niso bile dobre!«

Pogledal jo je in prijel za roko; počasi sta se izvila iz grmovja.

Oblaki so viseli težko na nebu, plamenči bliski so se vili v kolo-barjih in ostrih kotih od vzhoda do zahoda, grom se je zadiral in vpil po črnih soteskah. Prve kaplje so bile ob zemljo trdo in silno, drevje se je vihtelo v viharju, veje so se klestile med seboj in vrhovi se majali kakor pijani.

Ajko se je plašno oziral okoli in vlekel Špelico, da bi šla hitreje. Skušal je teči in jo priganjal z grdo be-sedo, naj leti in ne leze kakor polž. Špelici so se noge pošibile, začela je omahovati, in obšle so jo slabosti.

Grom je udaril po oblakih s tež-ko pestjo, zazibale so se črne plasti, dež je pljusnil čez rob velike latvice in se vlił curkoma na zemljo.

»Teci, Špelica, brž. Bog se kre-ga.« Ajka je prevzel velik strah in groza ga je bilo grmečega glasu, ki je donel iz osornega neba na njego-vo glavo.

»Ne morem, ne morem, meni je tako čudno!«

»Moraš, ako ti pravim. Teci, drugače te sunem.« Ajko ni čakal odgovora, temveč je udaril Špelico po hrbtu, da se je opotekla in se zgrudila. Ajko jo je vzdignil in si jo z največjim trdom naložil na hrbet in jo nesel proti do-mu. Ko jo je v veži spustil na tla, je Špelica bruhnila in obležala v krčih in bolečinah. Oči so ji blodile, stekle-

sati le 138 parov — bilo bi jih lahko še več. Med udeleženci je bilo videti najodličnejše zastopnike slovenskega meščanstva v Celju, skoraj celi celjski častniški zbor, mnogoštevilne udeležence iz vseh večjih krajev Savinske doline in seveda premmogo mlade in stare »Triglavanec«, ki so se šli na večer, da se nekaj uric skupno zabavajo in da ponove ali sklenejo nove prijateljske vezi. Nemalo jih je gotovo vse skupaj zadostilo, ko so videli, koliko simpatij uživa njihovo ugledno akademično društvo v domovini; saj je ogromna udeležba veljala pač v prvi vrsti tem simpatijam. Velika dvorana je bila ta večer dekorirana na poseben način: razun zelenja in posebne alegorične kamnite skupine na odru, ki jo je ustvaril mladi mojster Žagar, so jo krasiли spominski trakovi s »Triglavo« zastavo. Plesalo se je ob godbi pešpolka št. 7 iz Gradca zelo animirano do ranega jutra. Figurirane plesne je aranžiral teh. Franc Legat. V čitalniških prostorih je bilo v obilni meri poskrbljeno za dobro kapljo vina, za kavo in za okusen mrzel prigrizek. Bufet so oskrbele gospe dr. Kukovčeva, dr. Karlovškova in gđ. Kopačeva, kavarno profesor Joštova in gđ. Suhačeva, pri buteljkah pa ni imel malo dela dr. Milko Hrašovec. Bil je lep in zabaven večer, kakor jih nimamo pogosto v Celju in občinstvo je gg. akademikom, ki se zbirajo v »Triglavu«, za to prireditev tople hvaležno.

Iz Celja. »Deutsche Wacht« trdi v soboto, da je podpora 45.000 K, ki je dobe, kakor smo poročali, oni posetniki celjskega političnega okraja, ki so bili lani oškodovani vsled mraza in toče, v zvezi s sedanjimi pogajanjimi za delazmožnost štajerskega deželnega zbora in da hoče grof Clary s tem zneskom slovenskim klerikalcem obstrukcijo odkupiti. Ta trditve ne odgovarja resnici, ker je grof Clary stavil svoj predlog za podlago dolgotrajnih poizvedovanj, ki so se vršila o lanskim ujemah v celjskem pol. okraju; bili so za Claryjev predlog merodajni le stvarni in nobeni politični razlogi.

Iz Celja. Čuje se, da namerava dr. Benkovič odložiti na jesen svoj državnozborski mandat in obdržati le deželnozborni mandat. Da je Benkovič »amtsmüde«, se opaža tu že dolgo časa, ker se sploh nikjer nič več politično ne udeležuje. Škoda, da nimamo v Celju prav delavnega državnega poslanca, rabili bi ga v našem boju z Nemštvom prav dostikrat!

Glavni nabori se vrše letošnje spomlad ob sledečih dnevih: V mestu Celju 27. marca, za celjsko okolico 28., 30., 31. marca in 1. aprila, v Šmarju 20. in 21. marca, na Laškem 2., 3. in 4. aprila, na Vrškem 22. in 23. aprila, v Mozirju 20. in 21. aprila, na Ljubnem 18. aprila, v Konjicah 23. 24. in 26. marca, v Ljutomeru 4. in 5. marca, v Zg. Radgoni 2. in 3. marca, za mesto Ptuj 6. marca, za ptujsko okolico 7., 9., 10., 11., 12. in 13. marca, v Ormožu 14. in 16. marca, v Rogatcu 17. in 18. marca, v Sevnici 6. aprila, v Kozinju 7. in 8. aprila, v Brežicah 14., 15. in 16. aprila, v Šoštanj 24. in 25. aprila, v Slovenjgradcu 27. in 28. aprila, v Marnbergu 29. in 30. aprila, v Mariboru 14. in 15. aprila, v Račah 16., 17. in 18. aprila, v Pesnici 20., 21., 22. in 23. aprila, pri Sv. Lenartu 24., 25. in 27. aprila in v Slov. Bistrici 28. in 29. in 30. aprila.

Proga južne železnice Zidani most — Sava. Proga južne železnice od Zidanega mosta do Save je najne-

ne in velike po kotih, kričala je in tiščala krvavo slino skozi krčevito stisnjene zobe. Vsa je bila zabuhla v obraz in napela so se ji ustne in postale umazane modre. Njen krik je bil živalski.

«U-u-u, peče, žge —»

Zvijala se je in tresla v besnih mukah, posinela obraz pa se ji je orosil z znojnim kapljicami. Dekla je črna od oglja in dima priletela k njej od peči ter ji tresčila korec vode v obraz, a potem se je vstopila na prag in vpila:

«Našo Špelico je obsedel zlodej. Na njen krik so pridrile tri babe k umirajočemu otroku, in se z »Jezus Nazarenski« zagnale na tla.

«Je že res, obsedena je, obsedena.»

«Špelica, grehe mi povej, da jih bom nesla k spovedi.»

Tretja je gledala zadovoljno in s plašnim nasmehom trpljenje dekletovo.

«Če padeš v vice, povej tam našemu Matevžu, da so že zaprli Plašarjevega Andraža, tistega, ki ga je ubil. Pet let je dobil. Tudi tisti goldinar sem plačala zanj, ki ga je ostal dolžan Andrejki na žganju. Le povej mu, našemu Matevžu!»

Med tem je Špelica umrla.

varnejša na celi progi, osobito pa med postajo Zagorje in Sava. Tu se je pripetilo že nebroj nesreč. Vsako leto spomladi, ko nastopi južno vreme, se odtrga v gorovju skale, katere padajo na železniški tir. Lansko leto je zapeljal večerni osebni vlak na skalo, katere je ležala na tiru. Južna železnica je imela ogromno škodo in poleg tega je nezgoda zahtevala še človeško žrtv. — Vzdrževanje železniške proge od Zidanega mostu do Kresnic spada pod sekcijo Zidani most. Za načelnika za vzdrževanje proge je neki ing. Rauchbauer, njegov namestnik pa je slovenski javnosti jako dobro poznati ing. Payer, kateri je načelnik »Südmark« in »Schulvereine« v Zidanem mostu. Kolikor je nam poznati ing. Rauchbauer kot načelnik, mora mu pripoznati, da izpolnjuje svojo službo jako vestno. Drugače pa je pri njegovem namestniku ing. Payerju. Kadar pride na progo je prvi in najbolj važno, da agitira za »Schulvereine« in za »Südmark«. Največ sreče ima na postaji Hrašnik in Trbovlje, ker tam ima svojo oporo pri prožnem mojstru Gmanjšku. — Slabeje mu gre v Zagorju, Savi, Liti in Kresnicah. Z eno besedo: njemu, kadar gre službeno na progo, je edino in glavno opravilo agitacija, celo z delavčevim ženam gre, ter jih nagovarja naj pristopijo k »Schulvereinu«. Omeniti moramo tudi, da je prožni mojster Cikof iz Zagorja premešen. Dasi Nemec, je bil vendar slovenščine zmožen, da je lahko opravljal svojo službo z izključno slovenskimi delavci. Kakor smo izvedeli iz zanesljive strani, da je ing. Payer posredoval pri »Volksratu« za nekega Nemca, ter se napram dotičnemu izrazil, da je mesto prožnega mojstra nemška posest v Zagorju. Marsikdo bi si mislil, da je pač malenkostno, ako bi bil v Zagorju prožni mojster Nemec, dasi je Zagorje slovensko. Treba je, da je prožni mojster slovenskega jezika popolnoma več, a glavno je, da so in ostanejo višje skale nad železniškim tiron. Kakor smo že omenili, da so na progi med Savo in Zagorjem izključno samo slovenski delavci, oni ne znajo nemško in tu naj pride še prožni mojster, kateri ne zna slovenski, razven par kletev in zna se pripetiti nesreča, katere bode zahtevala človeške žrtve. Kdo bode temu kriv? Uprava južne železnice, katere upošteva želje »Volksrata« ter nastavlja prenapete germančke med slovenskimi delavci! Za vzdrževanje proge Zidani most-Kresnice bi morala generalna inspekcija skrbeti, da pridejo k sekciji inženirji, kateri so večji slovenskega jezika, ne pa taki, kakor je ing. Payer, ki mu je vsa služba samo postranska stvar, glavno mu je agitacija za »Schulvereine«.

Piscu tega članka so poznati slučaj, da je bil pri več komisijah ing. Payer in tu mu je bilo glavno, da je agitiral in obenem se hvalil, kako da zna on v Zidanem mostu za nemško »Südmark« agitirati, vse drugo, za kar je bil na komisiji poslan, mu je bila deveta briga. Torej na najbolj nevarno progo južne železnice se je nam dalo inženirja, kateremu je vse le »Schulvereine« in »Südmark« in pri tem se niti ni pomislilo, da je železnica mednarodna, da se vozijo po njej različni narodi, kateri so v veliki nevarnosti za svoje življenje. Dolžnost je vseh merodajnih faktorjev, da store potrebne korake, da se odpravi take ljudi kakor so ing. Payer, ker tu se gre za varstvo našega življenja. Ker nikakor ne more biti varen človek svojega življenja, ako se vozi med Zagorjem in Savo, temmanj pa še, ako so mu razmere poznate, kako se skrbi za varstvo in če pozna še celo činitele, katerim je izročeno nadzorstvo te najnevarnejše proge.

Iz Ruš pri Mariboru nam pišejo dne 30. januarja: Podravska podružnica Slov. planinskega društva naznanja, da se je občni zbor zaradi nastalih zaprek preložil na 1. marca in se vrši ob 3. popoldne pri g. J. Muleju. Mariborčani naj pridejo s prvim vlakom. — Včeraj so pokopali delavca Markiča, ki se je ponesrečil pri gradnji falske elektrarne. Isti dan pa se je zgodila nova strašna nesreča in sicer zopet pri razstreljevanju. Na pravili so v skalo 11 rogov in jih napolnili z dinamitom. Deset se jih je razletelo, eden je odrekel. Nerazumljivo je, da se človek, ki razstreljavo vodi, ni dalje za to brigal. Ko so ponotič delavci blizu tega rova delali, se je razletel in ranil težko pet oseb. Dva, neka Recek in Müller sta strahovito zdelana. Prvemu je strlo roke in noge, povrh tega pa je ranjen več ali manj po celem telesu; tudi bo popolnoma izgubil vid. Drugi ima tudi hude rane in bo na enem očesu oslepel. Strašna žrtve lahkomisljenosti in površnosti pri vodstvu tako nevarnega dela! (Nesreča se je zgodila v kezonu, 7 metrov pod zemljo.) Pri

fabriki elektrarni se je zgodilo že toliko nesreč, da bi bilo uместno, ako bi mariborsko glavarstvo stvar resno preiskovalo. Krivca včerajšnje strašne nesreče bo pač prišla tudi sodnja. (Kakor poroča »M. Z.«, je že uvedena proti vodji razstreljevanja kazenska preiskava. Op. ur.)

Koroško.

Koroški deželni zbor. Po poldrugoletnem odmoru se je sestal včeraj koroški deželni zbor k prvi seji tega zasedanja. Deželnemu zboru je bilo predloženih 71 vlog. Po odkazu poročil deželnega odbora raznim odsekom je bil izvoljen v nadomestni volitvi za člana v finančni odsek in v revizijski odsek poslanec Dobernik, katerega je izvolila v deželni zbor trgovska zbornica. O delavnem programu deželnega zbora je poročal deželni glavar grof Aichelburg-Labia, ki je pred vsem poudarjal, da sredstva dežele ne zadostujejo niti za kritje prejšnjih primankljajev in se opozarja deželni zbor, da ne more dovoliti novih večjih izdatkov razen najnujnejših. O govoru deželnega predsednika barona Friesa smo poročali že včeraj na drugem mestu. Druga seja se vrši danes.

Ponesrečen vojak. Pri streljanju v Glinjah pri Borovljah sta zmrznili nekemu vojaku 17. pešpolka v Celovcu, katerega ime še ni znano, obe nogi. Režeža so prepeljali v obupnem stanju v bolnišnico v Celovec.

Drobne vesti. V okolici Svinca je pogorelo posestvo mizarskega mojstra Maksa Sinka. Kako je nastal ogenj še ni znano. Škoda je velika in le delno krita z zavarovalnino. — V zadnjem času se silno množe tatvine lesa. Posebno številni slučaj se poročajo iz Zgornje Koroške. Vzrok temu je gotovo letošnja huda zima in pomanjkanje, ki silita revne ljudi k tatvini. — V Starem Trgu se je ponesrečil mlinar Stromberger. Zbijal je led okoli mlinškega kolesa. Kolo se je naenkrat zavrtilo in potegnilo posestnika s sabo. Domači so ga sicer rešili grozne smrti, dobil pa je težke poškodbe na glavi in si zlomil obe nogi. — V Podhodu pri Doberlovesi je ukradel neznan tat posestniku Ivanu Kranjcu za 90 K prekaženega mesa.

Primorsko.

K nesreči v Savnikovi prodajalni v Gorici. Dne 21. novembra l. l. je ustrelil vsled neprevidnosti v Savnikovi trgovini v Gorici 18letni pomočnik Anton Franceschini 20letno blagajničarko Antonijo Bumar. Nesreča se je pripetila kakor smo že poročali, na ta način: Neki tujec je kupoval samokres. Ne da bi pomočnik opazil je vstalil tujec v samokres in nabo. Tega samokresa pa tujec ni kupil in tudi ni vzel iz samokresa naboja. Ko je tujec odšel, je pomočnik razložen samokres popravljal in pri tem poskušal mehanizem. Pri tem se mu je izprožil nabasan samokres in krogla je zadela slučajno blagajničarko, ki je kmalu na to umrla. V soboto se je vršila pred goriškimi sodiščem tožadvena obravnava pri kateri je bil Franceschini obsojen na 3 tedne zapore.

Iz Sežane. Zaročil se je g. Franc Kranjc, obč. tajnik v Sežani z gđ. Ivanko Gorupovo, hčerko Josipa Gorupa, gostilničarja istotam.

Odbor zavoda sv. Nikolaja v Trstu se prelepe zahvaljuje cenj. ge. Franji Pfeiffer iz Ljubljane za poslanih 24 K, nabranih na občnem zboru »Slov. splošnega ženskega društva«. Enako bodi presrečna hvala tudi vsem č. damam, ki so se spomnile našega zavetišča.

Velika eksplozija v Trstu. V znani tržaški gostilni »Bona via« je eksplozirala na Svečnico »Zjutraj cilinder z ogljikovo kislino. Eksplozija je povzročila ogenj pod podom, katerega uslužbenci niso opazili. Eksplozija je bila tako močna, da se je čutila daleč na okrog. Ko so prišli gasilci je bila restavracija že popolnoma v ognju. Gasilci so se morali omejiti na to, da so varovali zgornja nadstropja in sosedne hiše, restavracija pa je popolnoma zgorela. Škoda znaša nad 25.000 kron.

Drobne vesti. Te dni so začeli prenavljati krasno ogleško stolico, ki je bogata na dragocenih umetninah, katere bodo popolnoma ohranjene. — V Trzinu so aretirali 28letnega zidarja R. M. Hayerobskega zaradi potvarjenja in ponarejanja uradnih listin nemških avstrijskih konzulatov. — Iz Reke so pripeljali v Gorico gostilničarja in vinotičarja R. Simoneti, ki je, kot smo že poročali, glavni vodja znane laške družbe ponarejalcev laškega in avstrijskega denarja, katero so razkrili na Reki.

Dnevne vesti.

— Nemški strah. Docentura dr. Jlečića v Zagrebu Nemcem ne da miru. Oglasili so se v graški »Tagespost«; hule v »Tagblatt«, a tretje izdanje njih grabljičnega srda in sovrašstva proti Jugoslovanstvu je izšlo zadnjo soboto v »Deutsche Wacht«, dasi je ta celjski list že enkrat zabeval za graškimi glasili. Datiran je članek, ki obsega dve polni strani, v Ljubljani, obsega vse, kar je pisal že »Tagblatt«, a dodaja pozitivnejše denunciacije. Brez podlih denunciacij ta nemška svovat, ki je uganjala znane veleizdajalske orgije v zeleni sobi ljubljanske kazine, itak ne more živeti. Zato smo napram temu njene metije postale že docela topi. To pa pravimo: Takega viharja v nemškem taboru ni izlaha, kakor je vselej takrat, če Slovenci napravimo jugoslovanski korak. Iz tega mora vsak Slovenec sklepati, kje je pravi njegov tabor. Kdor pri nas zasebno ali javno nasprotuje jugoslovanski misljenju in postopanju, ni narodnjak. To je treba vedno in vselej uvaževati.

— Prav posebno zanimanje posvečajo gotovi ljudje potovanjem ravnatelja Ivana Hribarja. Neprestano so mu za petami. Ko je šel zadnjič v Belgrad, so to zabeležili vsi listi, a potem so izgubili sled. Da ne bodo v prevelikih skrbih, jim povejmo, da se je Hribar iz Belgrada peljal v Petrograd in iz Petrograda v Pariz. Zda torej zopet lahko kombinirajo...

— Namen je prozoren. Zadnjič je imel urednik Terseglav z nekaterimi stavci pred Katoliško Tiskarno konflikt. Nas nič ne zanima, kaj je bil vzrok konflikta, zanimivo je pa, da je bil v nemških listih telegram, ki je trdil, da so »nekateri liberalni Slovenci« napadli Terseglava. Namen tega pačenja resnice je prozoren: gospodarsko nasprotje med Katoliško Tiskarno in njenim osebiem se naj predstavi v napačni luči, javnost naj misli, da se je zgodil političen napad liberalcev na urednika klerikalnega lista. Ravno tako prozoren namen imajo neresnična poročila, vtihoapljenja v nemške liste glede »Agro-Merkurja«. V vseh listih je brati, da se glasi obtožba na hudo delstvo, kar je pa laž, kajti obtožba se glasi na prestopke. Ob sebi se razume, da izhajajo ta poročila iz »Slovenčevega« uredništva, čigar zveze z židovskimi agencijami so obče znane. Klerikalci pač vedo, da tega, kar prišje slovenski in nemški katoliški listi, noben pes ne povoha, zato vtihoaplja svoje laži v nemške protiklerikalne liste. Pa jim vse skupaj nič ne pomaga!

— Klerikalni osrečevalci. Ko je bil v Spodnji Šiški za gerenta znani klerikalec Zajec, si je naenkrat domislil, da ne potrebuje Spodnja Šiška ničesar bolj nujno kakor svojo samostojno župnijo. In res je mož kot gerent storil vse potrebne korake, da to svojo idejo tudi vresniči. Klerikalci so stvar seveda pozdravili z največjim veseljem in mu obljubili najizdatnejšo podporo, zakaj, to so že vedeli. Spodnja Šiška je bila doslej ena najmočnejših protiklerikalnih trdnjav na Kranjskem, pravijo, da radi tega, ker do sedaj ni imela svoje samostojne župnije. Morda je to res, vsaj klerikalci tako mislijo, zato so vsi navdušeni za samostojno župnijo, češ, domača šišenska duhovščina bo potem že storila svoje, da bodo polagoma izginili iz Šiške naprednjaki in socialisti. In da bi tem laglje pridobili javnost za svoj cerkveni načrt, so spravili v svet vest, da ustanovitev nove župnije Šiškarjev itak ne bo nič stala. Toda naprednih Šiškarjev niso mogli premotiti. Ti so se z vsjo odločnostjo uprli na videz lepim cerkvenim načrtom. In kako prav so storili, da so se uprli, dokazuje dejstvo, da bo stala ustanovitev samostojne župnije v Šiški nič manj kakor 491.000 kron, to je okrog pol milijona kron. K tem ogromnim stroškom pa hoče verski zaklad prispevati bagatelo 50.000 kron, tako da bi na interesente, to je na šišenske občinarje, odpadlo v plačilo okroglo 440.000 kron, kar je naravnost horendna vsota in čisto gotovo je, da se bodo Šiškarji kar za glave prijemali, ko bodo slišali, koliko jim bo treba plačati za fiksno idejo njihove bistrega gerenta Zajca, in da se bodo prav energično zahvalili za takšno klerikalno osrečevalce!

— Imenovanja v sanitetni službi. Za sanitetna asistenta pri deželni vladi sta imenovana sekundarila gg. dr. Julij Polec in dr. Ernest Trattnig.

— Dr. Edo Šlajmar — častni meščan Ljubljanski. Kakor čujemo, se bo v prihodnji seji ljubljanskega občinskega sveta postavil predlog, da se imenuje vladnega svetnika dr. Edo Šlajmarja ob njegovi 50letnici v priznanje njegovih velikih zaslug, ki si jih je pridobil vobče, zlasti za ljub-

ljansko prebivalstvo na zdravstvenem polju, za častnega meščana ljubljanskega. Prepričani smo, da bo ta predlog z največjim zadoščenjem pozdravilo vse ljubljansko prebivalstvo.

— »Matica Slovenska«. V krog ustanovnikov »Matice Slovenske« je stopil gospod Fran Kovač, mornariški učitelj v Sibeniku.

— Dr. Niko Županič je nam poslal s prošnjo za objavo to - le izjavo: V »Napredni Misli« za leto 1913 je bilo čitati, kakor da bi se bil jaz pesimistov izrazil o vlogi balkanskih Slovanov v bodočem kulturnem razvoju Jugoslovanov. Stvar je bila docela drugačna in je potekla iz krivega razumevanja kratkega razgovora. V tem smislu prinese, če bi bilo potrebno, tudi »Napredna Misel« pojasnilo, kakor mi je lojalno obljubilo uredništvo tega lista. Sicer pa izjavljam, da ostanem pri svojih starih nazorih o Jugoslovanstvu, kakor sem jih neomajano zastopal v svojih delih in spisih od leta 1903. do danes in ki so več ali manj poznani pri naši inteligenci. — Belgrad, dne 1. februarja 1914. — Dr. Niko Županič, kustos »Narodnega muzeja«.

— Mestni pogrebni zavod. Pogajanja glede nakupa po mestni občini obeh v Ljubljani stoečih pogrebnihih zavodov so že dokaj napredovala. Nedavno tega je došel na povabilo mestne občine v Ljubljano ravnatelj graškega mestnega pogrebnege zavoda, da odda svoje mnenje glede nameravanega nakupa. Gospod ravnatelj si je ogledal oba zavoda ter cenil inventar pri Turku na okroglih 60.000 K. pri Doberletu pa na okroglih 42.000 kron. Pri obeh zavodih je bilo leta 1913. 730 pogrebov. Ako se računa povprečno za en pogreb 250 kron, sta imela oba pogrebna zavoda skupaj 182.500 K kosmatih dohodkov, kar bi dalo okroglo 45.000 K čiste dobička. Kakor čujemo, se bo v prihodnji seji občinskega sveta volil upravni odbor mestnega pogrebnege zavoda. Ta odbor bo štel pet članov in bodo stranke v njem zastopane po določenem ključu.

— Gledališki mojster Alojzij Wald Wldstein pl. Weispacher je v nedeljo, dne 1. februarja popoldne po težki bolezni umrl. Rojen je bil dne 20. junija 1858. l. v Pischelsdorfu, okr. Weiz na Štajerskem ter je opravljal službo gledališkega mojstra in dekoracijskega slikarja pri našem deželnem gledališču od 13. januarja 1904. Večina današnjih odskih prospektov, kulis, grmov, hiš, koč in raznih prestavkov je naslikal rajni Waldstein na odru sam brez zadostne luči in brez slikarskih pomočnikov; a tudi mnogim slovenskim dramatičnim društvom na Kranjskem, Štajerskem in Primorskem je postavil lične in praktične odre ter naslikal ogromno število kulis in dekoracij. Tudi raznim sokolskim in pevskim društvom je slikal dekoracije za maskarade, sokolske zlete in razne veselice. Mož je bil zelo praktičen in uslužen, ter je šel vsakomur prijazno na roko. Še med svojo boleznijo je dobil večje naročilo od dramatičnega društva v Idriji, ki ga v svojo veliko žalost ni mogel izvršiti. Bolehal je na sladkornosti; ker se je na odru prehladil, je bolezen rapidno narasla in ga po strašnih bolečinah, dasi je bil orjak, končno ugonobila. Zapušča 4 otroke in ženo. Ker je bil za naša gledališča vedno zelo vnet, ter si je s svojim mirnim, tihim nastopanjem pridobil splošne simpatije, ga bodo slovenska društva prav zelo pogrešala, saj ni nikogar, ki bi ga danes nadomestil. Dasi je bil Nemec, je vedno volil slovenske kandidate. N. v. m. p.!

— Zanimiva pravda. V drugi pravdi gospe pl. Simitscheve roj. baronice Walburgove, ki trdi, da je zakonska hči nadvojvode Ernesta, zaradi nadvojvodove zapuščine, toži pl. Simitscheva stotnika inženirskega častniškega kora Gattija Campofiorija, da izpove pod prisego, kar ve o razmerah nadvojvode. V ti tožbi se opira tožnica na izpoved intimnega prijatelja nadvojvode Adolfa plem. Küttela. Küttel, ki je sedaj 78 let star je izpovedal pred sodiščem pod prisego med drugim sledeče: Koncem leta 1850. sem bival v Ljubljani na dopustu pri svojem očetu. Nekega dne sem šel mimo stolne cerkve in sem videl tam lep voz. Ko sem voz ogledoval, je stopil k meni nek znan poročnik in mi je rekel: Ti veš kaj se godi? Ravno sedaj se vrši poroka našega poveljnika nadvojvode Ernesta. Ko sem hotel iti v cerkev, sem dobil cerkvena vrata zaklenjena. Tisti dan se je razširila po Ljubljani govorica, da je poročil nadvojvoda baronico Walburgovo. Če se prav spominjam so pisali o tem tudi ljubljanski časniki.

— Zapuščina nadvojvode Ernesta. Pri okrajnem sodišču za notranje mesto na Dunaju je bila včeraj končana razprava o tožbi Klotilde pl. Simić, hčere nadvojvode Ernesta, naj komornik grof Strachwitz pod

prisego izpove, kar mu je znano o premoženjskih razmerah pokojnega nadvojvode. Sodišče je bilo od najvišjega dvornega urada zahtevalo zapiščinski akt po nadvojvodi Ernestu. Ta urad je pa naznanil, da je bil nadvojvoda Ernest pod kuratelo in da je vsa njegova zapiščina znašala 8561 forintov in 46 kr. Sodišče je razsodilo, da mora grof Strachwitz pod prisego izpovedati, kar ve o premoženju nadvojvode Ernesta. Grof Strachwitz je podal obširno pojasnilo o premoženjskih razmerah nadvojvode Ernesta. Nadvojvoda je imel delež na zakladu, ki je bil ustanovljen iz premoženja cesarja Leopolda in je v ta zaklad tudi vplačal en milijon. Ko je bil nadvojvoda v denarnih zadregah, se je skušal ranžirati na ta način, da bi bil odstopil svoj delež na zakladu cesarja Leopolda, a cesar ni tega dopustil in je dal za ranžiranje nadvojvode izplačati dva in pol milijona goldinarjev. Nadvojvoda je imel pravico do deleža na zakladu cesarja Leopolda in do deleža na zapiščini svojih bratov nadvojvod Leopolda in Zige. Nadvojvoda je rekel grofu Strachwitzu: Moj delež je jako velik, moji dolгови so neznatni, zaklad je ogromen. Svojem otrokom, ki jih je imel s svojo soprogo baroneso Walburg, rojeno Ljubljanko, je hotel nadvojvoda zapustiti en milijon kron.

— **Javno predavanje »Akademije«**. V petek dne 6. februarja priredi »Akademija« v Mestnem domu ob 8. zvečer javno predavanje. Predava g. prof. Robert Kenda o temi: »Ilirija oživljena. Francozi na Slovenskem«. Tema je še vedno aktualen in imel temperamentnega gosp. predavatelja jamči za lep užitek. Vstop vsakemu prost; prostovoljni doneski se hvaležno sprejemajo.

— **Prof. Fran Kralj**. Danes ob pol 9. dopoldne si je končal življenje profesor Fran Kralj, občinski odbornik v Spodnji Šiški. Pokojnik je kot učitelj deloval prejšnja leta na raznih ljubljanskih srednješolskih zavodih, lani je poučeval še na dekliškem liceju, letos pa se je popolnoma posvetil upravi tovarne svoje svakinje vdove Burgerjeve. Pri zadnjih občinskih volitvah v Spodnji Šiški je bil izvoljen v občinski odbor, kjer je bil eden najdelavnejših in najagilnejših odbornikov. Njegovo delo in inicijativo bodo v šiškem občinskem odboru prav težko pogrešali. Pokojnik je bil zvest in navdušen somišljenik narodno - napredne stranke, za katero je mnogo delal in se mnogo žrtvoval. Kaj je bil vzrok, da si je prof. Kralj v najlepši svoji dobi sam prestrigel nit življenja, ni znano. Pokojnik je bil velesimpatičen, izredno nadarjen in naobražen mož, ki je bil priljubljen v vseh narodnih krogih. Pogreb bo jutri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Kristofu na pokopališču pri Sv. Križu. Pokojniku bodi ohranjen trajen in ljub spomin!

— **Izpopolnitev tramvajskega omrežja**. Kakor smo že poročali, se namerava zgraditi električni cestna železnica v Šiško in na Vič. Obe progi se bosta odcepili od sedaj obstoječe cestne železnice pri glavni pošti. Cestna železnica v Šiško bo vozila po Frana Josipa cesti in mimo Narodnega doma po Bleiweisovi cesti prilično do Kolizeja, kjer se napravi pod progo južne železnice podvoz v Šiško. Železnica na Vič bo vozila preko Selenburgove ulice, Kongresnega trga, Vegove, Rimske in Tržaške ceste na Vič. Naprava teh dveh prog bo stala okroglo 700.000 kron. Pričakovati je, da bo mestni občinski svet ta projekt odobril, saj se s tem tramvajsko omrežje izpopolni tako, kakor razmere že zdavna zahtevajo.

— **Slovenski telovadni učitelji v Srbiji**. Kakor nam poročajo iz zanesljivega vira iz Belgrade, bodo v kratkem poklicani v službovanje za telovadne učitelje v Srbiji vsi slovenski prosilci.

— **Pojasnila glede dela in služb v Srbiji**. Vsi oni, ki žele kakih pojasnil glede dela in služb v Srbiji, naj se odšedlo obračajo na »Slovensko društvo »Triglav« v Belgradu.

— **Belgijski pespolk št. 27** praznuje jutri v Gradcu s posebno slavnostjo petdesetletnico bitke pri Overseju.

— **Iz Most nam pišejo**: Postopanje posamičnih organov državne policije je vse obsežno vredno. Te dni je nek obrtnik, praznujoč god svoje žene, okrog polnoči zapuščal s svojo družbo kavarno pri »Malem slonu«. Stopivši na cesto, je žena malo glasneje izpregovorila. Hipoma je bil stražnik pri nji ter jel v prav krepkih izrazih kričati nad njo. Ko je mož pomnil, da se dostojnega človeka lahko dostojno pozove k redu, je stražnik pograbil obrtnika za vrat in ga tiral v stražnico, kjer pa so ga takoj izpustili iz enostavnega razloga, ker mož ni ničesar zakrivil. Zeleti bi pač bilo, da bi že enkrat prenehali takšni

nastopi posamičnih policijskih organov, ki niso v čast ostalemu, vse časti vrednemu osebu, ki vestno in človekoljubno izpolnjuje dolžnosti svojega zares težavnega poklica.

Nabori na Kranjskem se vrše v tem - le času: V Kočevju dne 2. in 3. marca, nabornikov 360; v Ribnici 4. in 5. marca, nabornikov 300; v Vel. Laščah 6. in 7. marca, nabornikov 244; v Žužemperku 9. marca, nabornikov 494; v Rudolfovcem 11., 12. in 13. marca, nabornikov 466; v Trebnjem 14. marca, nabornikov 198; v Škofji Loki 16., 17. in 18. marca, nabornikov 455; v Kranju 20., 21. in 23. marca, nabornikov 430; v Trzinu 24. marca, nabornikov 108; v Radovljici 26., 27. in 28. marca, nabornikov 550; v Litiji 30., 31. marca in 1. aprila, nabornikov 498; v Višnji gori 3. in 4. aprila, nabornikov 313; v Črnomlju 6. aprila, nabornikov 194; v Metliki 8. aprila, nabornikov 184; v Mokronogu 15., 16. aprila, nabornikov 237; v Kostanjevici 18. aprila, nabornikov 197; v Krškem 20., 21. aprila, nabornikov 316; v Radečah 23. aprila, nabornikov 198; v Kamniku 25., 27. in 28. aprila, nabornikov 447; v Lukovici 29., 30. aprila, nabornikov 303; v Ljubljani 18., 20., 21., 22. aprila, nabornikov 665; na Vrhniki 24., 25. aprila, nabornikov 256; v Ljubljani 27., 28., 29., 30. aprila, nabornikov 624; v Postojni 24., 26. marca, nabornikov 257; v Senožečah 27. marca, nabornikov 100; v Vipavi 28., 30. marca, nabornikov 259; v Ilirski Bistrici 31. marca in 1. aprila, nabornikov 211; v Idriji, 25., 27. aprila, nabornikov 310; v Logatcu 28. aprila, nabornikov 130; v Ložu 29. aprila, nabornikov 140; v Cerknici 30. aprila, nabornikov 138. — Glavni nabor za mesto Ljubljano se potemtakem vrši dne 18., 20., 21. in 22. aprila. Dne 18. aprila pride k naboru 1. razred domačih, dne 20. aprila II. in III. razred domačih, dne 21. aprila I. razred tujih in dne 22. aprila II. in III. razred tujih nabornikov k naboru.

Toleranca novodobnega kranjskega fajmoštra. Piše se nam: Gori-le za Savo, pod pobjrdjem, kjer stoji taborska sv. Kuna, pase katoliško čredo neki zbog svoje nestropnosti širrom slovenskega domovja prosluli župnik Železni. Bog sam si ga vedi, kaj smo takega zakrivali, da nam je hancem poslal to živo pokoro, za katero so kraški Trnjani z ajdovico kadili? Mož je protipit ošabnega, nadutega in oholega kranjskega duhovna-jezuita sedanje dobe. »Slovenski Narod« se je moral že opetovano baviti z religioznim delovanjem tega češkega uskoka, ne da bi bile batine kaj zalegle. Živo nam je še v spominu nastop tega fanatika povodom pogreba nekega siromaka, ki si je bil, očitno v duševni zmedenosti vzel življenje; kako mu je ta kristijan na pokopališču blasfemično strgal raz krsto razpetega Krista in nebeske krilatec, pohodil jih, ter z nožčem razpraskal križ; zavedamo se še, kako je ta namestnik onega Boga, ki je učil strpnosti, ljubezen in odpustanje, pred šolsko dečo vspricho nesrečnikove zapuščene hčerke grdil pokojnega očeta spomin; pomnimo še, da je vrgel z božje njive spomenik zaslužnega svojega tovariša-prednika, župnika Matevža Primožiča, ki je v lhanu deloval nad en četrto stoletja in ki mu ga je bil, stricu svojemu, postavil hvaležni netjak, kasnejši knezoškof ljubljanski, Zlatoust Janez Pogačar; nismo še pozabili, kako je ta svoj pietetni čin tajil in z lažmi skušal oprati ga v »Slovencu«, in že je zopet lavorjevemu vencu svojih krščanskih zaslug pridejal nov list. — Ni dolgo, kar je v ljubljanski bolnici za operacijo umrl g. Fran Pevc, tovarnar iz Dola, ihanski župljan. Prominulega je čislala vsa okolica naša, ki mu bo hranila trajno hvaležen spomin. S svojim večjim peresom je bil sosedom vedno na razpolago; brezplačno jim je pisaril in sestavljal razne spise, za časa potresne katastrofe, osobito še prošnje na vlado za podporo itd. Bil je vnet pospeševatelj Ciril-Metodove družbe in si je krepko prizadeval, da se je osnovala podružnica za Beričevo, Dol in Dolsko. Kot naprednjak se je, posebe ob volitvah, gorko zavzemal za našo stranko in bil živahen agitator. To vse, seveda ni prišlo katoliškemu župniku Železnemu; zato mu je bil Pevc hud trn v peti. Ker pa nasprotniku svojemu v življenju ni mogel do zoba, osvetil se mu je po smrti. Umrlemu očetu so naročili hvaležni otroci tudi pri farni cerkvi ihanski zvonilo. Ker župnika ni bilo doma, sprejel je naročilo mežnar-organist, ki je istinito opravil prvo zvonjenje. Ko pa vrnivši se župnik izve, komu so domači zvonovi peli v zadnje slovo, kratkoma razljučen prepove vse nadaljne zvonjenje z motivacijo: Pevc je bil liberalce in brezverec! Njemu se ne bo pri nas zvonilo! In pri tem je ostalo! Hudobni jeziki trde, da to maščevanje ni še zadoščalo vrlemu božjemu hlapcu; govori se,

da je pohitel celo v Ljubljano po informacijo, se je li rajnik dal previde-ti ali ne in da mu je v nasprotnem slučaju hotel zabraniti krščanski pokop! Zdal bo ljubeznivemu župniku Železnemu gotovo odleglo in slajše bo spal, ker vsled humanega njegovega ukaza Pevcu ni zvonilo v lhanu. Nadejam se pa, da je sv. Peter, vkljub prepovedi zvonila v fari, mojemu prijatelju, vrlemu narodnjaku odprl raj-ska vrata in da mu je vstopivšemu velel usmiljeni in dobri gospod Bog: Vnidi v moje kraljestvo, ker bil si pošten in usmiljen človek! — Čeleš-nikov Juri.

Tihotapci iz Bele Krajine. Tihotapstvo ne cvete samo okrog Zumberka, kjer so vsled čudnih razmer na državni meji pogoji za tako počestje posebno ugodni, nego tudi v Beli Krajini je tihotapstvo s prašiči zelo razširjeno. Najbolj cvete v črnomaljskem okraju v vaseh Krasnjec, Butaraj in Vel. Paka, kjer prevažajo vtihotapljeni živino čez Kolpo. Vsled tega se širijo kužne bolezni in se zapirajo sennji, kar povzroča trgovcem in obrtnikom obilo škode. A tudi tihotapci imajo veliko škodo, če jih zasačijo. Kajti blago jim konfiscirajo in zadenejo jih še hude kazni. Pa ljudje se ne izpametujejo, dasi so sodne obsodbe zaradi tihotapstva na dnevnem redu. Tako obsodba se je zgodila tudi te dni v Novem mestu, ki jo omenjamo, ker pride obojenka še pred porotnike. Ana Vranešič iz Zorancev je z večjo družbo vtihotapljala prašiče. Neki sosed jo je ovačil. Ko so prišli orožniki v hlev, kjer so bili prašiči, je izbruhnilo gen. Sumise, da je Vranešička ali kateri njen sotihotapec užgal. Tako padajo ljudje iz nesreče v nesrečo.

S fotografskim aparatom na bojišču je najsenzacionalnejši film, kar si jih je dosedaj izdelalo. Neki pariški časnikar piše: Odkar sem videl to sliko, se ne obotavljam niti za trenotek javno izreči, da je to najboljša in najlepša kinematografska slika, kar se nam jih je do sedaj kazalo. To je resničnost, grozna resničnost. V prvi vidimo bitko tako naravno, kakor jo zamore videti le oni, ki se je udeležili. Danes velika Nordisk drama v treh delih: »S teme na svetlo«, v glavni vlogi Valdemar Pyslander, ki je žela včeraj občno priznanje.

Srebrna doza na planinskem plesu v »Narodnem domu« je bila odnečena. Ker je dotični fant znan, ga pozivljamo, da jo odda takoj v našem upravnistvu, sicer sledi ovadba.

Plesna veselica se vrši jutri v gostilni Leon v Florijanski ulici. Glej inserat!

Društvena naznanila.

Občni zbor »Društva slovenskih časnika« se vrši danes v sredo 4. t. m. ob 6. zvečer v uredniških prostorih »Slovenskega Naroda« in ne, kakor je bilo včeraj pomotoma javljeno.

Gospodarski in izobraževalno društvo za dvorski okraj ima danes v sredo ob 8. zvečer v društvenih prostorih važno odborovo sejo, h kateri so vljudno vabljeni vsi odborniki.

Seja finančnega odseka za letošnji vsesokolski zlet se vrši danes, v sredo, ob 8. uri zvečer v Zvezni sobi v Narodnem domu. Bratje, udeležite se polnočestvilno!

Družinski večer priredi Sokol I. v soboto, 7. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji brata J. Pavška na Martinovi cesti. Na sporedu je godba, komični nastopi, srečolov, maček v zaključ in drugo. Vstopnine ni nikake. Bratje in sestre, agitirajte za to prireditel, ki bo vseskozi domača zabava. Na zdar!

Izredni občni zbor Narodno Socijalne Zveze v Ljubljani se je vršil v nedeljo dopoldne v društvenem prostoru v »Narodnem domu«. Zborovanje je vodil predsednik Zveze g. Juvan. Zborovanja so se udeležili poleg drugih tudi zastopnik iz Maribora g. dr. Weixl, zastopnik iz Kočevja g. Stermecki in zastopnica ženske skupine gđ. Manica Komanova. Občni zbor je bil sklican v prvi vrsti v svrhu izpremembe pravil, katero izpremembo je pokazala nujna potreba ustanavljati tudi podružnice in razširiti delokrog tudi izven mej dežele Kranjske, kar je bilo društvu do sedaj nemogoče, ker so bila potrjena dosežanja društvena pravila samo od deželne vlade kranjske ne pa tudi od ministrstva. Predsednik g. Juvan je podal v svojem otvoritvenem nagovoru kratko sliko dosežanj delovanja Zveze v splošnem, nekoliko obširneje je nato poročal o delovanju in o položaju Zveze tajnik g. Černy. Zvezino celokupno premoženje znaša sedaj z ostanom v blagajni, s terjatvami in z inventarjem 1904 K

27 vin., kar je za kratek obstoj Zveze zelo ugodno, in kaže, da bo Zveza res lahko nudila svojim članom toliko, kolikor nudijo druge nasprotne, starejše in na videz močnejše organizacije. Nato je referiral g. Pesek o spremembi pravil. Te izpremembe, ki so zelo obširne, zadenejo pred vsem namen in organizacijo Zveze. Izpremembe so bile z malenkostnimi popravki soglasno sprejete. Referentu je izrekel občni zbor za njegov trud javno zahvalo. Pri točki raznoterosti se je oglasilo več govornikov med temi pred vsem g. dr. Weixl, ki je posebno poudarjal namen dobrih narodnih delavskih organizacij in dalekosežen pomen dobro organiziranega in dobro situiranega delavstva, ki tvori kot tako važen faktor za razvoj naroda. Dalje so pozdravili zborovalce zastopnik iz Kočevja g. Stermecki, v imenu Zveze jugoslovanskih železničarjev g. Mla-kar, v imenu ženske skupine gđ. Komanova in drugi, nakar je predsednik g. Juvan zborovanje zaključil.

Društvo železniških uslužbencev za vzajemno podpiranje ob smrti v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 8. februarja t. l. ob 9. dopoldne v steklenem salonu kolo-dvorske restavracije (Josip Schrey), vltod skozi vrt z običajnim dnevnim redom. Č. gg. člani se vabijo na mnogobrojen obisk. — O d b o r.

Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov, kraljeva skupina v Ljubljani. Na rednem občnem zboru dne 25. februarja t. l. izvoljeni odbor se je sledeče konstituiral: Predsednik Fran Pretnar, podpredsednik Ivan Hiter, tajnik Alojzij Lenček, tajnikov namestnik Dragotin Škornjak, blagajnik Konrad Reicher, blagajnikov namestnik Anton Martinc, odborniki: Milan Kenda, Ivan Komar, Anton Kos in Anton Kralj.

Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani je imelo v preteklem letu 1069 K 20 v dohodkov in 1041 K 64 v izdatkov. Koncem l. 1913. je odstopil društveni blagajnik, g. H. Maurer, ki je od prvega početka društva oskrboval blagajniške posle, odbor je vzel odstop z obžalovanjem na znanje. Društvena pisarna se je v mino-lem letu preselila v svoje sedanje prostore v Selenburgovi ulici št. 4. Pisarna je odprta od 11.—12. in od 6.—7., ves dan pa prevzema naznani-tila tvrdka Uher. V preteklem letu je bilo v pisarni oglašeni 179 stanovanj in oddanih 147. Društvo je vložilo ugovor proti uvedbi kanalske pristojbine in doseglo, da se bo pristojbina pobirala od najemščine, kakor gostaščina. Tudi je društvo prosilo vlado, naj ne priporoči zakona o združenju Šiške v Ljubljano v sankcijo, ker bi združenje ljubljanski občini povzročilo ogromne stroške. Tudi je društvo sprožilo misel, naj se tudi od javnih poslopij pobirajo deželne in občinske doklade. Društvo je imelo lani 249 članov. V odbor so bili voljeni gg.: Fr. Doberlet, dr. V. Gregorič, A. Kor-sika, Fr. Kraigher, J. Ogrin, dr. M. Pirc, Petkovšek, R. Stenovic, F. Toman in J. Verovšek; pregledovalci računov so J. Hudovernik, A. Vodnik in J. Frisch.

Zveza kranjskih mlinov je imela danes popoldne v Prešernovi sobi restavracije pri »Novem svetu« svoj redni občni zbor. Zborovanje je vodil predsednik Zveze g. Kuralt iz Domžal. Tajniško poročilo je podal g. Golob, ki je podal kratko sliko o delovanju in o uspehih delovanja Zveze v minulem letu. Med drugim se je izrekla posebna zahvala trgovski in obrtni zbornici in Ljubljani za uspešno sodelovanje pri akciji Zveze v prid zboljšanju kranjskih mlinov. Zveza je vložila tudi vlogo na delavsko zavarovalnico proti nezgodam v Trstu zaradi odmere prispevkov za svoje osebe. V strokovni odelek za mlinsko industrijo na Dunaju je bil izvoljen g. Ivan Knez, za njegovega namestnika pa g. Fr. Majdič iz Vira. Kot pooblaščenec blagajnika g. Ivana Kneza, ki je odsoten, je poročal tajnik g. Golob v blagajniškem stanju Zveze. Zveza je imela tekom leta vseh dohodkov, vstevši preostanek lanskega leta in obresti 5014 K 24 v dohodkov in 710 kron 04 vin. izdatkov. Premoženje Zveze v znesku 4304 K 20 v je naloženo v Kmetiski posojilnici v Ljubljani. Pri volitvi odbora so bili izvoljeni stari odborniki gg.: Kuralt Iv., Domžale; Kalan Fr., Loka; Knez Ivan, Ljubljana; Majdič Fran, Vir; Mesesnel Edv., Vič in Šker-janc Fr., Radomlje. Na novo je bil izvoljen v odbor g. Bertonceti Franc, Domžale. Med raznoterostmi so se obravnavale razne zadeve, med katerimi poudarjamo edino delstvo, da so prišle v razgovor med drugimi tudi številne pritožbe, da se podjetnikom dela velika škoda s tem, da ustavlja državna policija v

Ljubljani in v okolici neopravičljivo vozniške, ki imajo dvoje sani zvezane brez ojesa pri drugih saneh. Po daljši debati glede raznih predlogov in vprašanj, ki se tičejo iternih zadev Zveze kot take, je predsednik zborovanja zaključil.

Sokol na Vrhniki priredi dne 15. februarja maškerado. Ta prireditel-tev obeta biti ena najbolj odličnih, kar jih je Sokol priredil. Z vsa vne-mo se pripravljajo domačini za vese-lico in čuje se, da jo posetijo tudi bližnji sosede Logatčani, iz Borov-nice, iz Kamnika-Preserja in iz No-tranjih Goric. Glede maskiranja ve-ljaj geslo: Kakor kdo more. Godbo oskrbuje popolni br. orkester Sokol I. iz Ljubljane. Vabila se bodo pravočasno razposlala.

Prvo slovensko pevsko društvo »Lira« v Kamniku je na občnem zboru dne 25. januarja t. l. soglasno izvolilo gospoda Vekoslava Vaupotiča, umirovljenega c. kr. poštnega nadkontrolorja, narodnega glasbenika na Dunaju, za izredne zasluge na slovenskem glasbenem polju, svojim častnim članom.

»Sokol« v Cerknici vljudno vabi vse brate in prijatelje »Sokola« na veliko predpustno prireditev, ki bo v nedeljo, dne 8. februarja ob pol 8. zvečer v lokalni gosp. Stergulca. — Spored je bogat in je pričakovati živahne zabave. Uprizorila se bo igra »Anarhist«, velezabavna burka. Cerkničani in okoličani, izkažite se požitvalno za sokolsko delo! Na zdar!

Sokol v Žireh je imel preteklo nedeljo popoldne v Sokolskem domu svoj redni občni zbor, ki se ga je udeležilo nad 40 bratov in sester ter župni starosta br. Gangl in načelnik Novak iz Idrije. Starosta br. Primo-žič je pozdravil številno navzoče članstvo in brata župna zastopnika ter podal kratek pregled delovanja žirovskega Sokola v preteklem letu. Župni starosta Gangl je s primernim nagovorom izročil predvsem diplo-mo bratu načelniku Vinku Demšarju, ki si jo je priboril na tekmi v Pragi, nato pa v daljšem govoru poudarjal pomen sokolske misli za slovenski narod in želel vrlemu žirovskemu Sokolu najlepših uspehov. Govor brata župnega starosta je sprejelo članstvo in burnim odobravanjem. Na to so podali načelnik brat V. Demšar, tajnik br. Ivan Sterlič in blagajnik Matevž Sterlič svoja poročila, ki so bila po nekaterih pripom-bah br. Novaka soglasno sprejeta. Iz vseh poročil moremo povzeti, da je žirovski Sokol vestno in marljivo vršil svojo nalogo. Blagajniško poročilo izkazuje 2458 K 40 v dohodkov in 2261 K izdatkov, torej 197 K 40 v prebitka. Poleg telovadbe goji žirov-ski Sokol petje v zboru in že dal podlago za salonski orkester. Član-stvo se pridno poslužuje društvene knjižnice. Dramatični odsek pa je v letu 1913 vpriporil 6 večjih dramskih del. V odbor so bili izvoljeni v vklju-kom bratje: Anton Primožič za sta-rosto, Matija Dolenc za podstarosto, Ivan Stenovec, Anton Mlinar, Ivan in Matevž Sterlič za odbornike in se-stri Ela Horvat in Veronika Demšar za odbornice in za načelnika brat Vinko Demšar. Med slučajnostmi je brat župni načelnik vzpodbujal telo-vadce in telovadke k marljivi udelež-bi pri telovadbi z ozirom na udelež-bo na vsesokolskem zletu v Ljubljani in slavnostno razvijta društvenega pra-pora, ob kateri priliki se vrši zlet Idrijske sokolske župe dne 29. junija v Žireh. Po dveurnem zborovanju je zaključil brat starosta Primožič lepo uspeši občni zbor. Sokol v Žireh je tu edino zatočišče narodne in napredne misli, zato bi bilo želeli, da najde oporo pri vseh zavednih narodnih in naprednih žirovcih. Število 55 članov in 22 članic je vpoštejvaje pro-stranst žirovske doline za Sokola v Žireh premajhno. V Sokolu je sicer združena vsa zavednejša in neodvis-na mladina, toda od starejših naro-dnikov še marsikoga pogrešamo med člani in podpiratelji Sokola. Naj po-stane to posled drugače in stopi mla-do in staro pod novi prapor vrliga žirovskega Sokola! Na zdar!

Razne stvari.

* **Potopljen parnik**. Pri Pisaguij se je potopil parnik »Hera«, Utonilo je 19 oseb.

* **Stavka učiteljev**. Vsled stavke učiteljev v Herefordshire na Angleškem so morali zapreti 50 šol, na ostalih šolah pa so skrajšali pouk na par dni v tednu.

* **Požar v Ištu**. V Ištu je pogore-la velika žaga Gosau in velika re-stavracija istega imena. Z veliko te-žavo so omejili ogenj na ti dve po-sestvi. Škoda znaša čez 80.000 K.

* **Lovska nesreča**. Na lovu pri Jezupolu je ustrelil grof Wosicki na divjega merjasca. Kroga se je odbila na bližnjem drevesu in zadela grof-fica Edo Daljedusicko v trebuh. Grof-ica je smrtno nevarno ranjena.

prigose izpove, kar mu je znano o premoženjskih razmerah pokojnega nadvojvode. Sodišče je bilo od najvišjega dvornega urada zahtevalo zapisniški akt po nadvojvodi Ernestu. Ta urad je pa naznanil, da je bil nadvojvoda Ernest pod kuratelo in da je vsa njegova zapuščina znašala 8561 forintov in 46 kr. Sodišče je razsodilo, da mora grof Strachwitz pod prisogo izpovedati, kar ve o premoženju nadvojvode Ernesta. Grof Strachwitz je podal obširno pojasnilo o premoženjskih razmerah nadvojvode Ernesta. Nadvojvoda je imel delež na zakladu, ki je bil ustanovljen iz premoženja cesarja Leopolda in je v ta zaklad tudi vplačal en milijon. Ko je bil nadvojvoda v denarnih zadregah, se je skušal ranžirati na ta način, da bi bil odstopil svoj delež na zakladu cesarja Leopolda, a cesar ni tega dopustil in je dal za ranžiranje nadvojvode izplačati dva in pol milijona goldinarjev. Nadvojvoda je imel pravico do deleža na zakladu cesarja Leopolda in do deleža na zapuščini svojih bratov nadvojvod Leopolda in Žige. Nadvojvoda je rekel grofu Strachwitzu: Moj delež je jako velik, moji dolгови so neznatni, zaklad je ogromen. Svoji otrokom, ki jih je imel s svojo soprogo baroneso Walburg, rojeno Ljubljanki, je hotel nadvojvoda zapustiti en milijon kron.

— **Javno predavanje »Akademije«**. V petek dne 6. februarja priredi »Akademija« v Mestnem domu ob 8. zvečer javno predavanje. Predava g. prof. Robert Kenda o temi: »Istorijska razvoja Francoskega Slovesnega«. Tema je še vedno aktualen in imel temperamentnega gosp. predavatelja jamči za lep užitek. — Vstop vsakemu prost; prostovoljni doneski se hvaležno sprejemajo.

— **† Prof. Fran Kralj**. Danes ob pol 9. dopoldne si je končal življenje profesor Fran Kralj, občinski odbornik v Spodnji Šiški. Pokojnik je kot učitelj deloval prejšnja leta na raznih ljubljanskih srednješolskih zavodih, lani je poučeval še na dekliškem liceju, letos pa se je popolnoma posvetil upravi tovarne svoje svakinje vdove Burgerjeve. Pri zadnjih občinskih volitvah v Spodnji Šiški je bil izvoljen v občinski odbor, kjer je bil eden najdelavnejših in najagilnejših odbornikov. Njegovo delo in inicijativno bodo v šiškem občinskem odboru prav težko pogrešali. Pokojnik je bil zvest in navdušen somišljenik narodno-napredne stranke, za katero je mnogo delal in se mnogo žrtvoval. Kaj je bil vzrok, da si je prof. Kralj v najlepši svoji dobi sam prestrigel nit življenja, ni znano. Pokojnik je bil velesimpatičen, izredno nadarjen in naobrazen moz, ki je bil priljubljen v vseh narodnih krogih. Pogreb bo jutri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče pri Sv. Križu. Pokojniku bodi ohranjen trajen in ljub spomin!

— **Izpopolnitev tramvajskega omrežja**. Kakor smo že poročali, se namerava zgraditi električni cestna železnica v Šiško in na Vič. Obe progi se bosta odcepili od sedaj obstoječe cestne železnice pri glavni postaji. Cestna železnica v Šiško bo vozila po Frana Josipa cesti in mimo Narodnega doma po Bleiweisovi cesti priložno do Kolizeja, kjer se napravi pod progo žužne železnice podvoz v Šiško. Železnica na Vič bo vozila preko Selenburgove ulice, Kongresnega trga, Vegove, Rimske in Tržaške ceste na Vič. Naprava teh dveh prog bo stala okroglo 700.000 kron. Pričakovati je, da bo mestni občinski svet ta projekt odobril, saj se s tem tramvajsko omrežje izpopolni tako, kakor razmere že zdavnaj zahtevajo.

— **Slovenski telovadniki učitelji v Srbiji**. Kakor nam poročajo iz zanesljivega vira iz Beograda, bodo v kratkem poklicani v službovanje za telovadne učitelje v Srbiji vsi slovenski prosilci.

— **Pojasnila glede dela in služb v Srbiji**. Vsi oni, ki žele kakih pojasnil glede dela in služb v Srbiji, naj se odslaj obražajo na »Slovensko društvo« Triglav v Beogradu.

— **Belgijski pešpolk št. 27** praznuje jutri v Gradcu s posebno slavnostjo petdesetletnico bitke pri Overseju.

— **Iz Most nam pišejo**: Postopanje posamičnih organov državne policije je vse obsodbe vredno. Te dni je neki obrtnik, praznujoči god svoje žene, okrog polnoči zapuščal s svojo družbo kavarno pri »Malem slonu«. Stopivši na cesto, je žena malo glasneje izpregovorila. Hipoma je bil stražnik pri nji ter jel v prav krepkih izrazih kričati nad njo. Ko je mož pripomnil, da se dostojnega človeka lahko dostojno pozove k redu, je stražnik pograbil obrtnika za vrat in ga tiral v stražnico, kjer pa so ga takoj izpustili iz enostavnega razloga, ker mož ni ničesar zakrivil. Žetli bi pač bilo, da bi že enkrat prenehali takšni

nastopi posamičnih policijskih organov, ki niso v čast ostalemu, vse časti vrednemu oboju, ki vestno in človekoljubno izpolnjuje dolžnosti svojega zares težavnega poklica.

Nabori na Kranjskem se vrše v tem - le času: V Kočevju dne 2. in 3. marca, nabornikov 360; v Ribnici 4. in 5. marca, nabornikov 300; v Vel. Laščah 6. in 7. marca, nabornikov 244; v Žužemperku 9. marca, nabornikov 494; v Rudolfovem 11. in 12. in 13. marca, nabornikov 466; v Trebnjem 14. marca, nabornikov 198; v Škofji Loki 16. in 17. in 18. marca, nabornikov 455; v Kranju 20. in 21. in 23. marca, nabornikov 430; v Trzinu 24. marca, nabornikov 108; v Radovljici 26. in 27. in 28. marca, nabornikov 550; v Litiji 30. in 31. marca in 1. aprila, nabornikov 498; v Višnji gori 3. in 4. aprila, nabornikov 313; v Črnomlju 6. aprila, nabornikov 194; v Metliki 8. aprila, nabornikov 184; v Mokronogu 15. in 16. aprila, nabornikov 237; v Kostanjevici 18. aprila, nabornikov 197; v Krškem 20. in 21. aprila, nabornikov 316; v Radečah 23. aprila, nabornikov 198; v Kamniku 25. in 27. in 28. aprila, nabornikov 447; v Lukovici 29. in 30. aprila, nabornikov 303; v Ljubljani 18. in 20. in 22. aprila, nabornikov 665; na Vrhniki 24. in 25. aprila, nabornikov 256; v Ljubljani 27. in 28. in 30. aprila, nabornikov 694; v Postojni 24. in 26. marca, nabornikov 257; v Senožečah 27. marca, nabornikov 100; v Vipavi 28. in 30. marca, nabornikov 259; v Ilirski Bistrici 31. marca in 1. aprila, nabornikov 211; v Idriji 25. in 27. aprila, nabornikov 310; v Logatcu 28. aprila, nabornikov 130; v Ložu 29. aprila, nabornikov 140; v Cerknici 30. aprila, nabornikov 138. — Glavni nabor za mesto Ljubljano se potemtakem vrši dne 18. in 20. in 22. aprila. Dne 18. aprila pride k naboru I. razred domačin, dne 20. aprila II. in III. razred domačin, dne 21. aprila I. razred tujih in dne 22. aprila II. in III. razred tujih nabornikov k naboru.

Toleranca novodobnega kranjskega fajmostra. Piše se nam: Gori-le za Savo, pod pobjrdjem, kjer stoji taborska sv. Kuna, pase katoliško čredo neki zbog svoje nestrpnosti širrom slovenskega domovja prosluli župnik Železni. Bog sam si ga vedi, kaj smo takega zakrivali, da nam je lhanec poslal to živo pokoro, za katero so kraški Trnjani z ajdovico kadili? Mož je protitip ošabnega, nadutega in oholega kranjskega duhovna-jezuista sedanje dobe. »Slovenski Narod« se je moral že opetovano baviti z religioznim delovanjem tega češkega uskoka, ne da bi bile batine kaj zalegle. Živo nam je še v spominu nastop tega fanatika povodom pogreba nekega sinaka, ki si je bil, očitno v duševni zmedenosti vzel življenje; kako mu je ta kristijan na pokopališču blasfemično strgal raz krsto razpetega Krista in nebeške kralice, pohodil jih, ter z nožičem razpraskal križ; zavedamo se še, kako je ta namestnik onega Boga, ki je učil strpnosti, ljubezni in odpuščanja, pred šolsko dečo vsprlo nesrečnikove zapuščene hčerke grdil pokojnega očeta spomin; pomnimo še, da je vrgel z božje njive spomenik zaslužnega svojega tovarišaprednika, župnika Matevža Primožiča, ki je v lhanu deloval nad en četrt stoletja in ki mu ga je bil, stricu svojemu, postavil hvaležni netjak, kasnejši knezoško ljubljanski. Zlatoust Janez Pogačar; mislo se pozabili, kako je ta svoj svetilni čim tajil in z lažmi skušal oprati ga v »Slovenca«, in že je zopet lavorjevemu venci svojih krščanskih zaslug pridelal nov list. — Ni dolgo, kar je v ljubljanski bolnici za operacijo umrl g. Fran Pevc, tovarnar iz Dola, ihanski župljan. Prominulega je čislala vsa okolica naša, ki mu bo hranila trajno hvaležen spomin. S svojim večim peresom je bil sosedom vedno na razpolago; brezplačno jim je pisaril in sestavljal razne spise, za časa potresne katastrofe, osobito še prošnje na vlado za podporo itd. Bil je vnet pospeševatelj Ciril-Metodove družbe in si je krepko prizadeval, da se je osnovala podružnica za Beričevo, Dol in Dolsko. Kot naprednjak se je, posebe ob volitvah, gorko zavzemal za našo stranko in bil živahen agitator. To vse, seveda ni prijalo katoliškemu župniku Železnemu; zato mu je bil Pevc hud trn v peti. Ker pa nasprotniku svojemu v življenju ni mogel do zoba, osvetil se mu je po smrti. Umrlemu očetu so naročili hvaležni otroci tudi pri farni cerkvi ihanski zvonilo. Ker župnika ni bilo doma, sprejel je naročilo mežnar-organist, ki je istinito opravil prvo zvonjenje. Ko pa vrnivši se župnik izve, komu so domači zvonovi peli v zadnje slovo, kratkoma razljučen prepove vse nadaljnje zvonjenje z motivacijo: Pevc je bil liberalci in brezverci! Njemu se ne bo pri nas zvonilo! In pri tem je ostalo! Hudobni jeziki trde, da to maščevanje ni še zadostovalo vrlemu božjemu hlapcu; govori se,

da je pohitel celo v Ljubljano po informacijo, se je li rajnik dal previde- ali ne in da mu je v nasprotnem slučaju hotel zabraniti krščanski pokop!! Zdal bo ljubeznivemu župniku Železnemu gotovo odleglo in slajše bo spal, ker vsled čudnega njegovega ukaza Pevcu ni zvonilo v lhanu. Nadejam se pa, da je sv. Peter, vključ prepovedi zvonila v fari, mojemu prijatelju, vrlemu narodnjaku odprl raj-ska vrata in da mu je vstopivšemu vele usmiljeni in dobri gospod Bog: Vnidi v moje kraljestvo, ker bil si pošten in usmiljen človek! — Čelešnikov Juri.

Tihotapci iz Bele Krajine. Tihotapstvo ne cvete samo okrog Žumberka, kjer so vsled čudnih razmer na državni meji pogoji za tako početje posebno ugodni, nego tudi v Beli Krajini je tihotapstvo s prašiči zelo razširjeno. Najbolj cvete v črnomalskem okraju v vaseh Krasnjec, Butaraj in Vel. Paka, kjer prevažajo vtihotapljeno živino čez Kolpo. Vsled tega se širijo kužne bolezni in se zapirajo sennji, kar povzroča trgovcem in obrtnikom obilo škode. A tudi tihotapci imajo veliko škode, če jih zasačijo. Kajti blago jim konfiscirajo in zadenejo jih še hude kazni. Pa ljudje se ne izpametujejo, dasi so sodne obsodbe zaradi tihotapstva na dnevnem redu. Tako obsodba se je zgodila tudi te dni v Novem mestu, ki jo omenjamo, ker pride obsojenka še pred porotnike. Ana Vranešič iz Zorancev je v večjo družbo vtihotapljala prašiče. Neki sosed jo je ovadil. Ko so prišli orožniki v hlev, kjer so bili prašiči, je izbruhnil ogenj. Sumise, da je Vranešička ali kateri njen sotihotapec užgal. Tako padajo ljudje iz nesreče v nesrečo.

S fotografskim aparatom na bojišču je najsenzacionalnejši film, kar si jih je dosedaj izdelalo. Neki pariški časnikar piše: Odkar sem videl to sliko, se ne obotavljam niti za trenotek javno izreči, da je to najboljša in najlepša kinematografska slika, kar se nam jih je do sedaj kazalo. To je resničnost, grozna resničnost. V prvi vidimo bitko tako naravno, kakor jo zamore videti le oni, ki se je udeležili. Danes velika Nordisk drama v treh delih: »S teme na svetlo«, v glavni vlogi Valdemar Psylander, ki je žela včeraj občno priznanje.

Srebrna doza na planinskem plesu v »Narodnem domu« je bila odnešana. Ker je dotični fant znan, ga pozivljamo, da jo odda takoj v našem upravnistvu, sicer sledi ovadba.

Plesna veselica se vrši jutri v gostilni Leon v Florijanski ulici. Glej inserat!

Društvena naznanila.

Občni zbor »Društva slovenskih časnikarjev« se vrši danes v sredo 4. t. m. ob 6. zvečer v uredniških prostorih »Slovenskega Naroda« in ne, kakor je bilo včeraj pomotoma javljeno.

Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj ima danes v sredo ob 8. zvečer v društvenih prostorih važno odborovo sejo, h kateri so vlnudno vabljeni vsi odborniki.

Seja finančnega odseka za letošnji vsesokolski zlet se vrši danes, v sredo, ob 8. uri zvečer v Zvezni sobi v Narodnem domu. Bratje, udeležite se polnoštevino!

Družinski večer priredi Sokol I. v soboto, 7. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji brata J. Pavška na Martinov cesti. Na sporedu je godba, komični nastopi, srečolov, maček v zaklju in drugo. Vstopnine ni nikake. Bratje in sestre, agitarajte za to prireditve, ki bo vseskozi domača zabava. Na zdar!

Izredni občni zbor Narodno Socialne Zveze v Ljubljani se je vršil v nedeljo dopoldne v društvenem prostoru v »Narodnem domu«. Zborovanje je vodil predsednik Zveze g. Juvan. Zborovanja so se udeležili poleg drugih tudi zastopnik iz Maribora g. dr. Weixl, zastopnik iz Kočevja g. Stermecki in zastopnica ženske skupine gđ. Manica Komarova. Občni zbor je bil sklican v prvi vrsti v svrhu izpremembe pravil, katero izpremembe je pokazala nujna potreba ustanavljati tudi podružnice in razširiti delokrog tudi izven mej dežele Kranjske, kar je bilo društvu do sedaj nemogoče, ker so bila potrjena dosedanja društvena pravila samo od deželne vlade kranjske ne pa tudi od ministrstva. Predsednik g. Juvan je podal v svojem otvoritvenem nagovoru kratko sliko dosedanjega delovanja Zveze v splošnem, nekoliko obširneje je nato poročal o delovanju in o položaju Zveze tajnik g. Černy. Zvezino celokupno premoženje znaša sedaj z ostankom v blagajni, s terjatvami in z inventarjem 1404 K

27 vin., kar je za kratek obstoj Zveze zelo ugodno, in kaže, da bo Zveza res lahko nudila svojim članom toliko, kolikor nudijo druge nasprotne, starejše in na videz močnejše organizacije. Nato je referiral g. Pesek o spremembi pravil. Te izpremembe, ki so zelo obširne, zadenejo pred vsem namen in organizacijo Zveze. Izpremembe so bile z malenkostnimi popravki soglasno sprejete. Referentu je izrekel občni zbor za njegov trud javno zahvalo. Pri točki raznoterosti se je oglasilo več govornikov med temi pred vsem g. dr. Weixl, ki je posebno poudarjal namen dobrih narodnih delavskih organizacij in dalekosežen pomen dobro organiziranega in dobro situiranega delavstva, ki tvori kot tako važen faktor za razvoj naroda. Dalje so pozdravili zborovalce zastopnik iz Kočevja g. Stermecki, v imenu Zveze jugoslovanskih železničarjev g. Mlakar, v imenu ženske skupine gđ. Komarova in drugi, nakar je predsednik g. Juvan zborovanje zaključil.

Društvo železniških uslužbencev za vzajemno podpiranje ob smrti v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 8. februarja t. l. ob 9. dopoldne v steklenem salonu kolo-dvorske restavracije (Josip Schrey), vltod skozi vrt z običajnim dnevnim redom. C. g. člani se vabijo na mnogobrojen obisk. — O d b o r.

Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov, krajevna skupina v Ljubljani. Na rednem občnem zboru dne 25. februarja t. l. izvoljeni odbor se je sledeče konstituiral: Predsednik Fran Pretnar, tajnik Alojzij Lenček, tajnikov namestnik Dragotin Skornjak, blagajnik Konrad Reicher, blagajnikov namestnik Anton Martinc; odborniki: Milan Kenda, Ivan Komar, Anton Kos in Anton Kralj.

Društvo hišnih posestnikov v Ljubljani je imelo v preteklem letu 1069 K 20 v dohodkov in 1041 K 64 v izdatkov. Koncem l. 1913. je odstopil društveni blagajnik, g. H. Maurer, ki je od prvega početka društva oskrboval blagajniške posle, odbor je vzel odstop z obžalovanjem na znanje. Društvena pisarna se je v mino-lem letu preselila v svoje sedanje prostore v Selenburgovi ulici št. 4. Pisarna je odprta od 11.—12. in od 6.—7., ves dan pa prevzema naznana tvrdka Uher. V preteklem letu je bilo v pisarni oglašanih 179 stanovanj in oddanih 147. Društvo je vložilo ugovor proti uvedbi kanalske pristojbine in doseglo, da se bo pristojbina pobirala od najemščine, kakor gostaščina. Tudi je društvo prosilo vlado, naj ne priporoči zakona o združenju Šiške z Ljubljano v sankcijo, ker bi združenje ljubljanski občini provzročilo ogromne stroške. Tudi je društvo sprožilo misel, naj se tudi od javnih poslopij pobirajo deželne in občinske doklade. Društvo je imelo lani 249 članov. V odbor so bili voljeni gg.: Fr. Doberlet, dr. V. Gregorič, A. Kor-sika, Fr. Kraigher, J. Ogrin, dr. M. Pirc, Petkovšek, R. Stenovic, F. Toman in J. Verovšek; pregledovalci računov so J. Hudovernik, A. Vodnik in J. Frisch.

Zveza kranjskih mlinov je imela danes popoldne v Prešernovi sobi restavracije pri »Novem svetu« svoj redni občni zbor. Zborovanje je vodil predsednik Zveze g. Kuralt iz Domžal. Tajniško poročilo je podal g. Golob, ki je podal kratko sliko o delovanju in o uspehih delovanja Zveze v minulem letu. Med drugim se je izrekla posebna zahvala trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani za uspešno sodelovanje pri akciji Zveze v prid zboljšanju kranjskih mlinov. Zveza je vložila tudi vlogo na delavsko zavarovalnico proti nezgodam v Trstu zaradi odmere prispevkov za svoje osebe. V strokovni odelek za mlinsko industrijo na Dunaju je bil izvoljen g. Ivan Knez, za njegovega namestnika pa g. Fr. Majdič iz Vira. Kot pooblaščenec blagajnika g. Ivana Kneza, ki je odstopil, je poročal tajnik g. Golob v blagajniškem stanju Zveze. Zveza je imela tekom leta vseh dohodkov, vstevši preostanek lanskega leta in obresti 5014 K 24 v dohodkov in 710 kron 04 vin. izdatkov. Premoženje Zveze v znesku 4304 K 20 v je naloženo v Kmetijski posojilnici v Ljubljani. Pri volitvi vdbora so bili izvoljeni stari odborniki gg.: Kuralt Iv., Domžale; Kalan Fr., Loka; Knez Ivan, Ljubljana; Majdič Fran, Vir; Mesesnel Edv., Vič in Šker-janc Fr., Radomlje. Na novo je bil izvoljen v odbor g. Bertoncely Franc, Domžale. Med raznoterostmi so se obravnavale razne zadeve, med katerimi poudarjamo edino dejstvo, da so prišle v razgovor med drugimi tudi številne pritožbe, da se podjetnikom dela velika škoda s tem, da ustavlja državna policija v

Ljubljani in v okolici neopravičljivo vznike, ki imajo dvoje sani zvezane brez ojesa pri drugih saneh. Po daljši debati glede raznih predlogov in vprašanj, ki se tičejo iternih zadev Zveze kot take, je predsednik zborovanje zaključil.

Sokol na Vrhniki priredi dne 15. februarja maškerado. Ta prireditve obeta biti ena najbolj odličnih, kar jih je Sokol priredil. Z vsa vne-mo se pripravljajo domačini za veselico in čuje se, da jo posetijo tudi bližnji sosedje Logatčani, iz Borov-nice, iz Kamnika-Preserja in iz No-tranjih Goric. Glede maskiranja velja geslo: Kakor kdo more. Godbo oskrbuje popolni br. orkester Sokol I. iz Ljubljane. Vabila se bodo pravočasno razposlala.

Prvo slovensko pevsko društvo »Lira« v Kamniku je na občnem zboru dne 25. januarja t. l. soglasno izvolilo gospoda Vekoslava Vaupotiča, umirovljenega c. kr. poštnega nadkontrolorja, narodnega glasbenika na Dunaju, za izredne zasluge na slovenskem glasbenem polju, svojim častnim članom.

»Sokol« v Cerknici vlnudno vabi vse brate in prijatelje »Sokola« na veliko predpustno prireditev, ki bo v nedeljo, dne 8. februarja ob pol 8. zvečer v lokalu gosp. Stergulca. — Spored je bogat in je pričakovati živahne zabave. Uprizorila se bo igra »Anarhist«, velezabavna burka. Cerkničani in okoličani, izkažite se požitrovalne za sokolsko delo! Na zdar!

Sokol v Žireh je imel preteklo nedeljo popoldne v Sokolskem domu svoj redni občni zbor, ki se ga je udeležilo nad 40 bratov in sester ter župni starosta br. Gangl in načelnik Novak iz Idrije. Starosta br. Primožič je pozdravil številno navzoče članstvo in brata župna zastopnika ter podal kratek pregled delovanja žirovskega Sokola v preteklem letu. Župni starosta Gangl je s primernim nagovorom izročil predvsem diploma bratu načelniku Vinku Demšarju, ki si jo je priboril na tekmi v Pragi, nato pa v daljšem govoru poudarjal pomen sokolske misli za slovenski narod in želel vrlumu žirovskemu Sokolu najlepših uspehov. Govor brata župnega starosta je sprejelo članstvo z burnim odobravanjem. Na to so podali načelnik brat V. Demšar, tajnik br. Ivan Sterlič in blagajnik Matevž Sterlič svoja poročila, ki so bila po nekaterih pripombah br. Novaka soglasno sprejeta. Iz vseh poročil moremo povzeti, da je žirovski Sokol vestno in marljivo vršil svojo nalogo. Blagajniško poročilo izkazuje 2458 K 40 v dohodkov in 2261 K izdatkov, torej 197 K 40 v prebitka. Poleg telovadbe goji žirovski Sokol petje v zboru in že dal podlago za salonski orkester. Članstvo se pridno poslužuje društvene knjižnice. Dramatični odsek pa je v letu 1913 vprizoril 6 večjih dramskih del. V odbor so bili izvoljeni z vklj-ikom bratje: Anton Primožič za starosta, Matija Dolenc za podstarosta, Ivan Stenovec, Anton Milnar, Ivan in Matevž Sterlič za odbornike in sestre Ela Horvat in Veronika Demšar za odbornice in za načelnika brat Vinko Demšar. Med slučajnostmi je brat župni načelnik vzpodbujal telovadce in telovadke k marljivu udeležbi pri telovadbi z ozirom na udeležbo na vsesokolskem zletu v Ljubljani in slavnost razviti društvenega prapora, ob kateri priliki se vrši zlet Idrijske sokolske župe dne 29. junija v Žireh. Po dvehurnem zborovanju je zaključil brat starosta Primožič lepo uspešni občni zbor. Sokol v Žireh je tu edino zatočišče narodne in napredne misli, zato bi bilo želeli, da najde oporo pri vseh zavednih narodnih in naprednih žirovcih. Število 55 članov in 22 članic je vpoštevaje prostanož žirovske doline za Sokola v Žireh premajhno. V Sokolu je sicer združena vsa zavednejša in neodvisna mladina, toda od starejših narodnikov še marsikoga pogrešamo med člani in podpiratelji Sokola. Naj postane to posled drugače in stopi mlado in staro pod novi prapor vrlega žirovskega Sokola! Na zdar!

Razne stvari.

* **Potopljen parnik**. Pri Pisaguiji se je potopil parnik »Hera«. Utonilo je 19 oseb.

* **Stavka učiteljev**. Vsled stavke učiteljev v Herefordshire na Angleškem so morali zapreti 50 šol, na ostalih šolah pa so skrajšali pouk na par dni v tednu.

* **Požar v Ištu**. V Ištu je pogorela velika žaga Gosau in velika restavracija istega imena. Z veliko težavo so omejili ogenj na ti dve posestvi. Škoda znaša čez 80.000 K.

* **Lovska nesreča**. Na lovu pri Jezupolu je ustrelil grof Wosicki na divjeja merjasca. Kroga se je odbila na bližnjem drevesu in zabela grofica Evo Dsljedusicko v trebuh. Grofica je smrtno nevarno ranjena.

* **Donava pri Budimpešti** je popolnoma zamrznila. V nedeljo se je spustil neki gospod čez ograjo mostu in je mirno s smodko v ustih prekorajal reko. Na drugi strani je aretiral stražni predzidnega neznanca.

* **Velikanska povodenj** je nastala v Braziliji. Narasla voda je preplavila več mest, trgov in vasi in dalekosežne pokrajine. Mesto Novallaga je baje popolnoma izginilo. Število žrtev povodni še ni znano, škoda, ki jo je napravila povodenj, je ogromna.

* **Predzrni ruski vohuni.** Ruski vohuni so ukradli županu v Draždah zlatu uradno župansko ovrtno verižico, ki reprezentira veliko vrednost. Draždanska policija je prosila ruske oblasti, da bi jim izročile tatove, toda ruske oblasti niso s tem nič kaj zadovoljne, ker ne marajo izročiti Nemcem svojih vohunov.

* **Domache umetnike.** V Narodnem gledališču v Pragi je priredilo občinstvo na Svečnico burne demonstracije proti laški balerini Gaetani Azzolini, ki je s svojim gostovanjem oškodovala domache umetnico Korecko. — Politijski komisar je moral predstavo zaključiti, več oseb je bilo aretiranih.

* **Izseljevanje iz Galicije** se je v zadnjem času zopet silno pomnožilo. Na tisoče izseljencev gre v Ameriko, veliko pa tudi v Nemčijo, na Francosko in na Rusko. Policija je aretirala v zadnjih dneh na raznih postajah veliko mladih ljudi, ki so se hoteli izseliti s ponarejenimi potnimi listinami. Večino izmed teh tvorijo vojaški obvezanci.

* **Podmorski predor med Švedsko in Dansko** nameravata zgraditi Švedski inženir kapitan Quistgaard in danski inženir Orth. Vložila sta pri Švedski vladi prošnjo za koncesijo za gradbo tega predora. Predor bi se pričel pri nekem predmestju v Kodanju in končal v Malmö na Švedskem. Stroški so proračunjeni na 100 milijonov danskih kron.

* **Roparski napad v železniškem vozu.** V osebnem vlaku Bingerbrück-Saarbrücken je napadel neznani ropar v posebnem oddelku spečega elektrotehničarja Alberta Schlichta. Napadalec, ki je imel na glavi železničarsko kapo, je Schlichta zbudil in nato dvakrat nanj ustrelil s samokresom. Schlicht je, dasi težko ranjen, potegnil za rešilno vrv, nakar se je vlak ustavil. Napadalec, ki še ni znan, je pobegnil. Samokres so našli 70 m od mesta, kjer se je ustavil vlak.

* **Vohunska afera.** Te dni se je pričela pred berlinskim sodiščem zanimiva obravnava proti korvetnemu kapitanu baronu pl. Goltzu, ki je obtožen, da je prodajal nemške vojaške tajnosti. Goltz je bil odličen nemški pomorski častnik in je imel skoro tako zaupno mesto kot pokojni Redl v Avstriji. Preiskava je dognala, da je bil v zvezi z ruskim vohunom stotnikom Kostevičem, ki je bil svojočasno na Nemškem obsojen, nato pa oproščen proti pomilostitvi nemškega vohuna pruskega poročnika Damia, katerega so prijeli v Varšavi.

* **Zrakoplovstvo.** — **Polet okrog sveta.** Aeroklub v Novem Yorku je sprejel tekmovalni polet okrog sveta, katerega se lahko udeležijo letalci z vsakim letalnim strojem. Polet se bo vršil za časa svetovne razstave v San Franciscu in bo trajal 90 dni. Glavni dobiček je določil klub na 100.000 dolarjev. Načrt poleta je sledeči: San Francisco - Novi Jork - Belisle - Grenlandija - Island - Hebridi - Edinburg - London - Pariz - Berlin - Petrograd - Moskva - Mandžurija - Koreja - Japonska - Kamčatka - Beringova cesta in San Francisco.

* **Roparski napad na osebni vlak** pri Moshi na Češkem sta izvršila brata 21letni in 22letni Florijan in Edvard Slivka, oba železniška uslužbenca. Vedela sta, da vozi ta poštni vlak večjo vsoto denarja za plače uslužbencev na celi poti. Oba sta vstopila na sosedni postaji v vlak in šla med vožnjo v poštni voz, kjer sta ustrelila poštnega uradnika. Ta je med padcem potegnil za rešilno vrv, nakar se je vlak ustavil. Edvard Slivka se je, ko je uvidel, da ne more pobegniti ustrelil, brat pa je pobegnil. Tekel pa je slučajno proti večjemu številu delavcev, ki so kimali sneg in ki so ga prijeli.

Telefonska in brzozjavna poročila.

Maršalski svet.

Dunaj, 4. februarja. Jutri se vrši pod cesarjevim predstvom takozvani maršalski svet, ki se bo bavil

z izpremenbami v visoki generaliteti.

Službena pragmatika.

Dunaj, 4. februarja. Državni zakonik publicira danes 2 izvršilni naredbi vlade k službeni pragmatiki.

Želje finančne straže.

Dunaj, 4. februarja. Pri voditelju finančnega ministrstva baronu Englu so se oglašili včeraj zastopniki avstrijskih društev finančne straže, ki so mu sporočili, da je januarja izdana naredba finančnega ministrstva izpolnila le del želja finančnih stražnikov, ker je treba zaradi vojaške organizacije poslušati ne samo finančno, marveč tudi vojno ministrstvo. Sedaj se vrše pogajanja glede izpremembe distinkcij.

Spirit.

Dunaj, 4. februarja. Avstrijski sindikat za spirit je določil z ozirom na novi davek na spirit ceno špirta na Češkem, Moravskem in v Šleziji na 205 K, kar pomeni znižanje cene za domače dežele za 10 K. Cene za izvoz pa so se povišale.

Deželni zbori.

Inomost, 4. februarja. Včeraj se je vršila konferenca načelnikov strank, ki se je bavila z vprašanjem delazmožnosti deželnega zbora. Italijanski poslanci so izjavili, da pod nobenim pogojem ne bodo opustili obstrukcije.

Linc, 4. februarja. Po dveletni pavzi se je gornjeavstrijski deželni zbor včeraj zopet sestel.

Opava, 4. februarja. Šleski deželni zbor se je sestel včeraj ob 4. popoldne.

Lvov, 4. februarja. Volilnoredna pogajanja so dospela na mrtvo točko, ker zahtevajo Rusini en mandat v Lvovu. Pogajanja so se prekinila in obstaja nevarnost, da bo vse gališko volilnoredno delo pokopano.

Brno, 4. februarja. Moravski deželni zbor se je včeraj popoldne po daljši pavzi zopet sestel.

Avstro - ogrska banka.

Dunaj, 4. februarja. V včerajšnji seji je generalni svet avstro - ogrske banke znižal diskont od 5% na 4 1/2 odstotkov.

Izseljevanje iz Galicije.

Lvov, 4. februarja. Izseljevalno gibanje v Galiciji se zopet razširja. Na galiških kolodvorih so zopet aretirali več mladih fantov, ki so se hoteli odtegniti vojaški dolžnosti in izseliti v Ameriko. Pri mnogih so našli ponarejene potne liste in legitimacije. V raznih izseljevalnih agenturah so izvršili preiskave.

Stavka tiskarjev.

Lvov, 4. februarja. Stavka v tiskarnah je popolnoma končana, listi izhajajo redno.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 4. februarja. Parlament je pričel razpravo o novi železničarski pragmatiki. V imenu hrvaških delegatov je prebral poslanec Reljanović izjavo, ki uvodoma konstatira, da je stara pragmatika iz leta 1907 pomenila kršenje nagodbe in torej tudi ustavnih zakonov ter bila glavni povod za nesporazumljenje. Izjava poudarja nato, da je nova pragmatika, pri kateri so jezikovna določila eliminirana, remedura, da hrvaški poslanci zopet lahko sodelujejo v parlamentu. Hrvatska delegacija smatra, da tvori ta nova železničarska pragmatika podlago za specijalno debato, poudarjati pa morajo, da stoji neomajno na stališču, da mora biti hrvaški jezik na celem hrvaškem ozemlju tudi pri državnih železnica uradni jezik. To se mora uveljaviti v najkrajšem času in interimične naredbe glede uradnega jezikovnega vprašanja pomenjajo le izboljšanje dejanskega položaja, ne pa zaključne rešitve tega vprašanja. Šele kadar bodo pravice hrvaškega jezika na železnica zakonito statuirane in bodo tudi v ostalem izvedene vse določbe nagodbe, bodo dani glavni predpogoji za mirni razvoj obeh kraljev. Parlament je razvoj sprejel z odobravanjem.

Železniška nesreča.

Budimpešta, 4. februarja. V bližini Budimpešte je trčil dunajski poštni vlak v neki lokalni vlak. Ranjenih je bilo 15 oseb.

Neugoden mednarodni položaj.

London, 4. februarja. Sir Edward Grey je včeraj zvečer govoril v Manchesteru ter označil v svojem političnem govoru mednarodni položaj kot zelo neugoden. Treba bo edinstvo in velikega truda vseh veseliti, da se ohrani Evropi trajen mir.

Portugalska.

Pariz, 4. februarja. Listi poročajo, da je prišlo v Lizboni do novih nemirov. Eksploziralo je zopet 6 bomb, več oseb je bilo ranjenih.

Mehika.

New York, 4. februarja. Iz San Diega poročajo, da so Huertovi vojski v Tia Juani v Mehiki odpeljali dva ameriška državljana in ju najbrže ustrelili.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Valona, 4. februarja. Vodja Miriditov Prek Bib Doda je došel s tremi severalbanskimi veljaki sem.

Atene, 4. februarja. Pri Soropolisu je prišlo do boja med Grki in Albanci. Grki so uporabljali tudi topove. Albanci so se morali umakniti.

Valona, 4. februarja. Obsodba proti Bekir agi se ne bo takoj izvršila. Mednarodna kontrolna komisija je sklenila, da se izvršitev preloži za tako dolgo, da dospe princ Wied v Albanijo. Ker pa v Valoni nimajo ječe, bodo poslali Bekir ago in njegove sokrivce v Bukarešto.

Drač, 4. februarja. Sem so dospeli vsi člani kontrolne komisije. Esad paša ni odstopil prostovoljno, prisilili so ga k demisiji z grožnjo, da bo izkrcala avstrijska vojna ladja »Panther« moštvo, ki bo s silo nastopilo proti njemu.

Dunaj, 4. februarja. »Albanische Korrespondenz« poroča, da se vrše v Albaniji krvavi boji med Grki in Albanci. Grki so baje razdejali več albanski vasi.

Berolin, 4. februarja. Princ Wied pride že prihodnje dni, skoro gotovo pa še pred koncem prihodnjega tedna v Drač.

Srbska skupščina.

Belgrad, 4. februarja. Srbska skupščina, ki bi se bila morala danes sestati, je bila zopet odgojena do 14. februarja.

Venizelos.

Dunaj, 4. februarja. Kakor poročajo iz diplomatskih krogov, želi Venizelos visoko planoto pri Argokastro s tremi vasmami za Grško, za kar bi dala Grška Albaniji odškodnino 5 milijonov frankov. Velešile so baje s to ponudbo zadovoljne.

Turčija.

Berolin, 4. februarja. Iz Carigrada poročajo, da pogajanja Turčije v Parizu zaradi posojila ne potekajo ugodno. Baje nočejo francoske banke izplačati posojila 700 milijonov frankov naenkrat, marveč od slučaja do slučaja, tako da bi imela Francoska kontrolno nad izdatki Turčije.

Orientalne železnice.

Dunaj, 4. februarja. Oficijozno se razglša, da stoji Avstrija v vprašanju orientalskih železnic še vedno na stališču, da je ugodna rešitev tega vprašanja mogoča samo, če Srbija proge teh železnic predvsem vrne družbi, nakar bi se šele pričela pogajanja.

Sestanki v Petrogradu.

Petrograd, 4. februarja. Listi poročajo, da sta ministrska predsednika Pasić in Venizelos v Petrogradu podpisala pogodbo, ki ustvarja trdno zvezo med Srbijo in Grško. Pogajanja z Rumunsko se nadaljujejo in pogajanja z bolgarskimi državljani niso ostala definitivno brezuspešna. Srbski ministrski predsednik se bo ustavil na svojem povratku tudi v Bukarešti.

Gospodarstvo.

— **Mestna hranilnica Ljubljana.** Promet meseca januarja 1914. 2326 strank je vložilo 1.116.952 K 91 v. 2003 strank je dvignilo 1.172.901 K 51 v. Stanje ulog 43.581.291 K. Število uložnih knjižic 30.001.

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu januarja 1914 je 317 strank vložilo 157.912 K 77 v. 271 strank dvignilo 99.279 K 06 v. 10 strankam se je izplačalo posojil 21.640 K 58 v. Denarni promet 586.375 K 47 v.

Podpirajte

dijaško podporno društvo „Radogoj“ v Ljubljani.

Kmetička pisarna narodno-napredne stranke

Vodstvo narodno - napredne stranke je ustanovilo v svojem tajništvu posebno kmetičko pisarno, ki je na razpolago vsakemu naprednemu kmetovalcu za popolnoma brezplačni pouk v vseh političnih, upravnih, davčnih, pristojbinskih in vojaških zadevah. Izključene pa so zasebne pravne zadeve. — Pisarna bo poslovala za sedaj le pismeno in vsak napreden kmetovalec, ki je potreben kakršnegakoli pouka v zgoraj navedenih strokih, naj se obrne zaupno s posebnim pismom, kateremu je priložiti 10 vinarso znamko za odgovor (ako se želi odgovor v priporočenem pismu pa 35 vinarso znamko) na: Kmetičko pisarno narodno - napredne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica 10. Ob sebi umevno je, da je pisarna na razpolago tudi naprednim kmetiskim županstvom.

Finančni odsek za slovenski vsesokolski zlet v Ljubljani leta 1914.

vabi sodelu: če brate k redni seji, ki se vrši danes, dne 4. f. m. ob 8. zvečer v zvezi sobi v „Narodnem domu“.

Na zdar!

Načelstvo.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za Ciril-Metodovo družbo: tarok kvartet D. D. M. P. pri Nemcu v Nabrežini daruje polovico dobička v januarju v znesku 7 K 12 v in veselo omizje v St. Jurju ob Taboru 8 K z geslo: Da hujšega zla bi narod obvar'vali, pri Plavsku štirje brke so dar'vali. Za »S. P. D.«: I. P. mesto najdenine magistratnemu koncipistu gosp. Breskvarju za izgubljeno kravatno iglo 3 krone. Živeli nabiranci in darovalci!

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem izganjanju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolešči utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 2 — Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izredno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Fayeve	pristine sodenske mineralne pastilje so skoraj 3 desetletja preizkušene pri kašlju, hripavosti, kataru sopil itd.
Fayeve	pristine sodenske mineralne pastilje — in samo tel — se dobivajo iz znanih, že od nekdaj za zdravljenje odrejenih občinskih zdravilnih vrelcev št. 3 in 18 kopališča Sodaen, Taunus.
Fayeve	pristine sodenske mineralne pastilje morate zahtevati, ako hočete dobiti učinkovite soli imenovanih zdravilnih vrelcev.

Dobivajo se povsod skatlj. po K 1-25.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kozm. čistilo za zobe

Seydlin

Izdelaže O. Seydl Stritarjeva ulica 7.

Dobiva se povsod

Dr. J. Z. zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki je že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nabaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušnja in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: Seydlin.

dalje velika izbira žametovnjakovega blaga n. pr. messaline, duchesse, damast, svilnati kašmir, crpe de Chine, šantung, eolienne, molre antique in velurji itd. itd. navadno in v dvakratno široki ter vedno namnojeve črne, bele in barvaste „Bourgeois velours“ od K 1-35 do K 23-50 meter. Franko in se omenjajo na dom. Vzorci takoj. Poština v Svoico: pisma 25 vin, dopisnica 10 vin.

Tvornica svile Henneberg, C

Ovorni dobavitelj Nj. Vel. nemške cesarice.

Izredno učinkovito sredstvo proti zastarelim železnim boleznim in zagatjenju.

Hitri in zanesljivi uspehi, ki so se dosegli s Stomoxigenom so ga na daleč in široko napravili za priljubljeno domače zdravilo. Stomoxigen je popolnoma nedolžen izdelek iz kisika ter se dobiva v vsaki lekarni. Najbolje ga je vzeti vsak dan trikrat in sicer po eno do dve tableti med jedjo. Uspehi, ki se dosežejo pri železnih težavah, zagatjenju in mnogimi boleznimi, ki so z njimi v zvezi, so naravnost sijajni. Kislina v železcu izgine, srce ne tolče več. Bolečine v jetrih in obistih ter v hrbtu se ne pojavijo več. Živci se okrepe. Stomoxigen zapisujejo mnogi odlični zdravniki, ker kisik, ki ga obsega, povzročuje učinek, kakor si ga bolj misliti ne moremo. Splošno je znano, da kisik zrak zboljšuje; čisti in krepi pa tudi železdec in obisti in pomori kali, ki so pogosto vzrok hudim boleznim. Vsaka lekarna ima Stomoxigen, ako bi ga pa ne imela, ga pa lahko priskrbi. En poizkus bo vsakega prepričal o izbornosti tega izdelka. (Prosim, izrežite.)

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 4. februarja 1914			
Različni papirji.		Denarji	Blagovni
1% mešena renta	84-95	85-15	
1-2% srebrna renta	89-95	90-15	
1% avstr. krona renta	85-15	85-35	
4% ovr.	84-85	85-05	
4% kraljsko deželno posojilo	—	89-—	
4% k. o. češke dež. banke	87-—	88-—	
Srečke.			
Črčke iz 1. 1909 1/2	435-—	445-—	
„ 1864	691-—	700-—	
„ 1864	292-—	302-—	
„ zemeljske 1. izdaje	292-—	292-—	
„ II.	244-50	254-50	
„ ovrške hipotekne	225-—	235-—	
„ dan. komunalne	471-50	481-50	
„ avstr. kreditne	4-8-50	4-8-50	
„ ljubljanske	61-50	65-50	
„ avstr. rdeč. križa	51-—	55-—	
„ ovr.	31-75	35-75	
„ banke	26-75	30-75	
„ turške	228-50	229-50	
Glasila.			
Ljubljanske kreditne banke	402-—	404-—	
Avstr. kreditnega zavoda	641-—	642-—	
Dunajske bančne družbe	531-25	532-25	
Ljubljanske	103-35	104-35	
Državne železnice	718-80	719-80	
Alpine-Montian	818-25	819-25	
Češke sladkorne družbe	329-—	331-—	
Zivnostenske banke	281-50	282-50	
Valute.			
Cekirni	11-39	11-43	
Marki	117-30	117-50	
Franki	95-25	95-45	
Re	94-95	95-15	
Rabiti	—	—	

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 4. februarja 1914.

Termin.

Pšenica za apr. 1914.	za 50 kg	12-06
Pšenica za maj 1914.	za 50 kg	11-04
Rž za apr. 1914.	za 50 kg	9-06
Rž za oktober 1914.	za 50 kg	8-61
Oves za apr. 1914.	za 50 kg	7-89
Oves za oktober 1914.	za 50 kg	7-87
Koruzna za maj 1914.	za 50 kg	6-84

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 730 mm					
Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo	
2. 2. pop.	747-9	-3-9	sl. jug.	jasno	
9. zv.	747-7	-7-5	brezvetr.		
3. 7. zj.	745-3	-11-8		megla	
3. 2. pop.	744-9	-2-9	brezvetr.	jasno	
9. zv.	745-1	-7-7	sl. jug.		
4. 7. zj.	746-1	-10-8		megla	

Srednja temperatura poned. -8-1°, norm. -1-5°, torka -7-5°, norm. -1-4°. Padavina v 24 urah 0-0 mm in 0-0 mm.

Učenca

iz boljše hiše in primerno predizobrazbo sprejme v špecijsko trgovino trdka Anton Ravhekar (preje Skofizh) pred Skofizh v Ljubljani. Dotični naj bi imel vso oskrbo doma.

V gostilni „Leon“

Florijanska ulica št. 6

bo

jutri v četrtek, 5. februarja 1914

plesna veselica

h kateri najljubše vabita

Fani in Leon Pogačnik.

Henneberg^{ovo} nevestinske svile

Išče se za maj ena eventualno dve sobi

s kuhinjo za dve osebi. Ponudbe pod „Slovenskega Naroda“ pod „1000/477“.

Kupim majhno hišo z vpeljano trgovino

z mešanim blagom na prometnem kraju v mestu Ljubljani oziroma v predmestju. 477

Ponudbe naj se pošlje na upravn. „Slov. Naroda“ pod „1000/477“.

Izvrstno vino

domačega pridelka se proda po ugodni ceni 485
v graščini Bajnof
pri Rudolfovcu, Dolenjsko.

Resna ženitev.

Udovec, 40 let star z dvema odraslimi otroki, posestnik in gostilničar na Gorenjskem, vrednost v govinu in posestvu okoli 40.000 K, se želi seznaniti s 30-40 let staro gospodično ali udovo brez otrok, ki je poštena gospodinja, vajena gostinstva ter ima vsaj 20 tisoč kron.

Resne ponudbe s sliko, ki se urne, pod „Srečna bodočnost/486“ na upravn. „Slov. Naroda“.

Vabilo na občni zbor zadruga „Rinke“

dne 15. februarja 1914 v nedeljo dop. ob 11. v posvetovalnici Celjske posojit.

DNEVNI RED:

- 1.) Letno poročilo in sklep o letnem računu.
- 2.) Odobrenje letnega računa in razdelitev eventualnega letnega dobička.
- 3.) Izvolitev načelnstva in nadzorstva.
- 4.) Razni nasveti in predlogi.

CELJE, dne 3. svečana 1914.

Načelnstvo.

RAZNOSEVANJE PISAVE POTOM STEKLENE PLOŠČE.

To je najnovejša iznajdba na tem polju, katero vplemo pod imenom „Opalograph“ od tiskar, ki so napravili s tem aparatom, ne izgledajo kot kopije ampak kakor originalna t. j. osebna pisma (posebno važno za odposiljatelje ponudb itd.) Vsa nevarna naprava lahko od vsakega s tinto in peresom ali pisalnim strojem zgotovljenega originala (tudi skica ali risba) več tisoč kopij v zaželeni barvi (even. vsaka kopija v različni barvi). Aparat je zelo preprost in ne zahteva nobene stiskalnice in tudi ne pride nobena masa (želatin itd.) ali gosta tinta v poštev. Ceniki, vzorci tiska in reference znstoj. Brezobvezno razkazovanje.

THE REX Co., Ljubljana, Solenburova ulica 7. Telefon št. 38.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana žužni kolodvor. Odhod.

6-54 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straz, Toplice.

9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osebn. vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

1-30 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straz, Toplice.

3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vllissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-48 zvečer. Osebn. vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, zvezo na brzovlak iz Berlin, Draždane, Prago, Dunaj, Linc, Celovca, Monakovo, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trz, Kranja.

8-59 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfova, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-52 dopoldne. Osebn. vlak iz Trz, Jesenic, zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linc, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linc, Celovca, Beljaka, Trz, Kranja.

3-00 popoldne. Osebn. iz Straz-Toplice, Rudolfova, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-33 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linc, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trz, Kranja.

5-51 zvečer. Brzovlak iz Jesenic zvezo na brzovlak iz Berlin, Draždane, Prago, Dunaj, Linc, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-18 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linc, Celovca, Beljaka, Trz, Kranja.

9-00 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

9-18 po noči. Osebn. vlak iz Straz-Toplice, Rudolfova, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana dr. kolodvor. Odhod na Kamnik: 7-32, 11-30, 9-12, 7-15, (11-20 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-44, 6-12, (10-20 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Stanovanje

obstoječe iz 2 ali 3 sob in potrebnih pritlikinami se išče za majnikov termin. Prijazna obvestila se prosijo „pošto ležeče M 13“.

Iščem vožvega in samostalnega urarskega pomočnika

za male posle ob povoljnih pogojih. Nastop takoj. 428

Vjekoslav Sinčić, urar, zlatar in optičar, Matije pri Opatiji.

Hiša

se proda v Göttingu pri Gradcu tik električne postaje, nova, z malimi stanovanji, 10 let davka prosta, z velikim vrtom, za 24.000 K. Obrestuje se po 6%. Takoj je plačati samo 1300 K. Električna razsvetljava. 468

Pojasniti daje iz prijaznosti ga. Periot, Trbovlje.

Debelo hrbtno slanino

5 kg poštni zavitek samo K 420, povojena slanina 5 kg K 480, trebušina ali vratni karé 5 kg K 550, svinjsko meso K 380, govedina, teletina, od stegna K 320 franko po povzetju dobavlja Sz. Farkas, Herincse št. 193, Ogrsko. 481

Proti prahajem, Inskim in izpadanju las

deluje najbolje priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepi lase, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfiniših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Rošljova cesta št. 1. poleg novozgrajenega Fran. Jožefovega ljub. mostu. 10
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blaginje v Ljubljani.

Debelo slanino

razpošiljam v 5 kg poštnih zavitkih in sicer slanina za raztopljenje 5 kg K 420, povojena slanina 5 kg K 480, trebušina ali vratni karé 5 kg K 550, svinjsko meso K 380, govedina, teletina K 320 franko po povzetju dobavlja 482

M. HOFFMAAN,
Herincse št. 201, Ogrsko.

Popravila

šivalnih strojev

se izvršujejo v naših delavnicah točno in stvarno.

SINGER Co.

del. družba šivalnih strojev.

Največja in najstarejša trgovina s šivalnimi stroji v Avstriji.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4. Kranj, Glavni trg št. 119. Novo mesto, Veliki trg št. 45.

Razglednice

umetniške, in pokrajinske se dobe vedno v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“
Prešernova ulica 7.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7.

priporoča

kanceljski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, očitni in barvani papir

Kusete s pisemskim papirjem.

Trgovske knjige v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izbor vseh pisarniških potrebštin, svinčnikov, peres, peresnik v, rdirk, kamurčkov, tabele, goble, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinjših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Seseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiči.

Noteti in tiskalni.

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v trgovini s meš. blagom, želi vstopiti v službo s 15. marcem t. l.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Odda se s 1. majem 1914 dobroidoča

gostilna in mesnica

v Ljubljani, Tržaška cesta št. 11, nasproti tobačni tovarni. 480

Več se izve tam v I. nadstropju.

Vrtnarskega pomočnika

in 448

učenca

sproje tako

J. Wider, vrtnar, Ljubljana.

Iščejo

se v najem od 1. maja 1914 naprej

prostori za pisarno

(2 do 3 sobe) na Mestnem trgu, Marijinem trgu, Miklošičevi cesti, Sv. Petra cesti, Stritarjevi ulici, Prešernovi ulici.

Ponudbe do 6. februarja na upr. „Slov. Naroda“.

Narodna knjigarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Aleš iz Razora. Povest. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 vin, s pošto 20 v. več.

Atila v Emoni. Romanca. Napisal Ant. Askerc. Cena broš. 1 K 40 vin., vez. 2 K 40 vin., s pošto 10 v. več.

Brodkovski odvetnik. Roman. Češki spisal V. Beneš-Sumavsky. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Cez trnje do sreče. Roman. Spisal F. Senčar. Cena broš. 1 K 20 vin., vez. 2 K 20 vin., s pošto 20 v. več.

Greh in smeh. Zb. kratkega. Zbral Tinček Hudaklin. Cena 1 K, s pošto 10 v. več.

Gospod Zabar. Humoristično-satirične in resne slike iz sedanosti. Spisal Luigi Calco. Cena broš. 80 v., s pošto 10 v. več.

Gospod Bucek. Humoristično-satirične in resne slike iz sedanosti. Spisal Luigi Calco. Cena broš. 70 vin., s pošto 10 v. več.

Kralj Matjaž. Zgodovinski roman. Spisal Fran. Remec. Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 v. več.

Lepi striček. (Bel-ami). Roman. Francoski spisal Guy de Maupassant, prev. Oton Župančič. Cena broš. 3 K 50 v., vez. 4 K 70 v., s pošto 20 v. več.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka. Zgodovinska povest. Cena broš. 80 vin., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.

Ljubezen Končanove. Zgodovinski roman. Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Libera nos a malo. Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel. Cena broš. 1 K 40 v., vez. 2 K 20 v., s pošto 20 v. več.

Mali lord. Roman za mladino in odrasle. Angleški spisal F. H. Burnett. Cena broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 60 v., s pošto 20 v. več.

Mina. Socialni roman iz ljubljanskega življenja. Spisal A. P. Rušič. Cena broš. 1 K 20 v., vez. 2 K, s pošto 20 v. več.

Najhujši sovražniki. Spisal Rado Murnik. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

Narodni kataster Koroške. Spisal Ante Beg. Cena 60 v., s pošto 70 v.

O dostojnosti. Spisal Rozman. Cena 70 v., s pošto 80 vin.

O službeni pogodbi trgovskih pomočnikov in drugih delojemalcev v podobnih službah. Cena 50 v., s pošto 10 v. več.

Obrtni red. dr. zakonika št. 89 z dne 16. avgusta 1907. Cena 1 K, s pošto 20 v. več.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu. Spisal Valentin Žun. Cena 3 K, s pošto 3 K 20 v.

Opatov praporščak. Zgodovinski roman. Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 80 v., vez. 2 K 70 v., s pošto 20 v. več.

Narodna knjigarna ima v zalogi tudi vse druge slovenske knjige ter pošlje na zahtevo najnovejši cenik cele zaloge.

provizorskega zastopnika

za prodajanje žalobnega blaga in reklamnih predmetov išče A. I. Richter, tvornica žalobnih predmetov, Sennenberg v Rudno goro, Češko.

Cenjenim damam v mestu in na deželi se priporoča

šivilja

za damske obleke vseh vrst. Z odličnim spoštovanjem ANGELA PIRC. Mestni trg 17/L. Kendova hiša.

!!Točna in solidna postrežba!!

Kupim vsake množine

praznih steklenic

od mineralnih vod in sicer 1 1/2 in 1/2 literske z zaboji vred.

Prijazne ponudbe z najnižjo ceno na upravn. „Slov. Naroda“ pod „Stev. 1000“.

Stanovanje

v Spodnji Siški št. 97 obstoječe iz 5 sob in pripadki, sadnim in zelenjadnim vrtom se odda stalni stranki. Tam se odda tudi večja in manjša klet. 892

Vpraša se pri hišniku tam ali pa gradu Tivoli, I. nadstropje, levo.

Pravljice za mladino s slikami.

(Prevodi čeških in hrvaških pravljic.) Cena vez. 5 K, s pošto 30 v. več.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. Spisal Blaž Pohl. Cena broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 50 vin, s pošto 20 v. več.

Premaganci.

Novela. Spisal Franc Remec. Cena broš. 60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.

Rdeči smeh.

Ruski spisal Leonid Andrejev, prev. Vladimir Levstik. Cena broš. 1 K 40 vin, vez. 2 K 40 vin, s pošto 20 v. več.

Rienzi zadnji tribunov.

Zgodovinski roman v dveh delih. Spisal Edward Lytton-Bulwer. Cena broš. 4 K, vez. 5 K 20 v., s pošto 30 v. več.

Sapho

Slike iz pariškega življenja. Francoski spisal Alphonse Daudet, prev. Oton Župančič. Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 v. več.

Skrivnost hiše št. 47.

Angleški spisal I. Storer-Clousten. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčeka.

Spisal Šepetavec, 2 zvezka. Cena broš. 2 K 40 v., vez. 3 K 20 v., s pošto 30 v. več.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinski roman v dveh delih. Spisal Fr. Lipič. Cena broš. 2 K, vez. 4 K, s pošto 30 v. več.

Stara devica.

Povest. Spisal J. Oblak. Cena broš. 60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.

Slovensko-nemška meja na Koroškem.

Spisal Ante Beg. Cena broš. 1 K 40 v., vez. 2 K 40 v., s pošto 20 v. več.

Stiri ruske slike.

(Clovek, Pevka, Rendezvous.) Cena broš. 60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.

Uho in sluh.

Pojudno znanstvena dr. Jos. Rakež. Cena 20 v., s pošto 30 v.

Undina.

Povest. Francoski spisal André Theuriot. Cena 90 v., s pošto 1 K.

Ustoličenje koroških vojvod.

Spisal Ante Beg. Cena 30 vin, s pošto 40 v.

Vaška kronika.

Povesti iz Dolenjske preteklosti. Spisal Ivan Lah. Cena broš. 1 K 70 v., vez. 2 K 70 v., s pošto 20 v. več.

V naravi.

Izbrani spisi Frana Erjavca, uredil dr. G. Sajovic. Cena 1 K 20 v., vez. 1 K 70 v., s pošto 10 v. več.

V študentovskih ulicah.

Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Zadnji rodovine Benalja.

Roman iz kranjske preteklosti. Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 vin, vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.

Zbrani spisi Josipa Jurčiča.

11 zvezkov. Cena vsakemu zvezku broš. 1 K 20 v., vez. 2 K s pošto 20 v. več. (Zvezki III., VIII. in XI. so razprodani.)

**Priporočamo našim
gospodinjam**

KOLINSKO CIKORIJO

**iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani**

**C. kr.
kmetijska družba
kranjska v Ljubljani**
(ustanovljena leta 1767)

je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki nudi svojim udom največje ugodnosti, ne da bi udje imeli kakšne druge denarne obveznosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine. Udje prejema družbeno glasilo „Kmetovalca“ zastop.

„Kmetovalec“
s priloga
„Kmetovalec“
in
„Kmetovalec“
(XXXI. letnik)

je najstarejši, najboljše in bogato s podobami opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne sme manjkati v nobeni slovenski kmetijski hiši, kjer jim je kaj mar za gospodarski napredek. Izhaja v obsegu dveh pol po dvakrat na mesec. Naročnina je 4 K na leto. Za ude kranjske kmetijske družbe zastop.

**Gospodarske
potreb-
ščine,**

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je vsaka prevara izključena.

lokal za trgovina

s pritlikami, na prometnem kraju brez konkurence, kje na deželi ali pa v kakem trgu oziroma v malem mestecu. 435
Ponudbe je poslati na upravn. »Slov. Naroda« pod „Mešana trgovina št. 81“.

Lepo meblirana

mesečna soba

se odda kakemu gospodu ev. tudi z vso oskrbo na Bleiweisovi cesti št. 1, visoko pritličje levo, vrata 2.

Ako se hočete zabavati in užiti par veselih ur, naročite si

MUHE

kratkočasne zgodbe.

Spisal Blaž Pehlin.

Broširano K 150, vezano K 240.

Dr. biva se v 4285

Narodni knjigarni v Ljubljani.

V Sodni ulici je takoj oddati pritlič.

prostorna soba

s posebnim vhodom, prikladno za agenturo, trgovsko pisarno ali stanovanje. 450

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda« pod „St. 450“.

Najboljša in najzdravejša

barva

za lase in brado

je dr. Dralle „NERIL“, ki daje sivim in pordečim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kito, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebščine itd.

Za gospode trgovskega stanu.

Mlada vdova, z dobro vpeljano trgovino v nekem mestu na Dolenjskem, s čistim premoženjem ca 30.000 K se želi seznaniti s solidnim in poštenim trgovskim sodelavnikom ali trgovcem v svrhu ženitve.

Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, ki se vrne in z opisom kraja sočasnega službovanja, starosti in drugih razmer, naj se pošljejo pod šifro „Trgovina št. 30000“ poste restante glavna pošta Ljubljana 375

J. Zamljen

čevljarški mojster
v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfinišnejše izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera priposlan čevlji. 128

Hiša

z dobro vpeljano gostilno z mešanim blagom in žanjem, na prometnem kraju v Ljubljani, se prodaja z opremljeno trgovino vred, pod zelo ugodnim pogojem. Kupcu se prepusti tudi ravica, da sme prodajati še na sedanjo koncesijo, ako bi je sam ne imel. Denarja se rabi 6 do 8000 K, zadruga se počaka. 410

Kje se izve v upravn. »Slov. Naroda« pod „St. 269“. Za pismo odgovor naj se prikaži znamka.

Izurjena šivilja

želi takoj za stalno vstopiti k boljši rodbini. Najraje izven Ljubljane.

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda« pod „Šivilja 100“. 400

Več

447

vajencev

se sprejme pri tvrdki

L. M. Ecker, kleparnica,
Dunajska cesta, Ljubljana.

Železninar

(trg. pom. železn. stroke)

vojašine prost, sreten prodajalec in aranžer, se takoj sprejme.

Ponudbe z natančno navedbo do sedanjih prakse naj se pošljejo na upravn. »Slov. Naroda« pod „Prva moč/451“. 451

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 33
M. GELEHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Najboljši nakup vsakovrstnega obuvala je v zalogi
lastne tovarne
PETER KOZINA & K.
v Ljubljani, na Bregu, Cojzova hiša.

Klobuke cilindre in čepice
v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
priloga
IVAN SOKLIČ.
Velika zaloga najmodnejših slankov. 130
Pristni Panama-slanki od 9 K do 50 K.

Fr. P. Zajec

izprašan optik,
zalagatelj c. kr. armade, vojne morarice, domobrancev itd. 123
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Očala in ščipalniki po strokovnjaških in zdravniških predpisih. — Z elektr. obratom moderno urejena delavnica
Najnovejši cenik brezplačno

Prodajam svoje

posestvo

v mestu Crnomelj, obstoječe iz gostilne, znane pod imenom »Kožarjeva gostilna«, ledenice, mesnice, gospodarskih poslopij, zasebne hiše z velikim vrtom in dvoriščem ter s celim inventarom, koncesije itd. 176
Cena 60.000 kron. Potrebni kapital 30.000 kron.

Pobljše informacije dajeta moji pisarni

v Ljubljani, Strelška ulica 29, in v Crnomlju.
Jos. Lončarič, podjetnik.

Domača
: tvrdka. :

Juvelir in
trgovca z urami

Ustanovlj.
leta 1889.

Lud. Černe

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.
Poročni prstani

lastnega izdelka, kakor tudi

: kompletne kasete namiznega orodja :
po najnižjih cenah.

Lastna delavnica z električnim obratom.

Pri nakupu blaga zahtevajte potrdilo o vplačanem znesku. Za one, ki zberó do 15. junija 1914 najviše število plačilnih listov, oziroma ki dosežejo najviše svoto vplačanih zneskov, so določeni brezplačni številni krasni predmeti v zlatu in srebru.

Ženini in neveste!

Poročne prstane in primerna poročna darila na primer srebrne in China srebrne namizno orodje v lepih kasetah kupite najbolje in najceneje pri tvrdki

F. ČUDEN LJUBLJANA
samo Prešernova ulica 1

Cenik s koledarjem 1914 poštnine preste.

254